

NAŠIM CENJENIM NAROČNIKOM.

Prva polovica leta je minila in potekla je tudi naročnina mnogim našim cen. naročnikom. Ker do zdaj še nimamo gl. zastopnika na poti za list, obračamo se do vseh cen. naročnikov, da se sami spomnejo svoje dolžnosti in nam pošljejo ono malo svotico, da jih moremo tako še v zanaprej prištevati našim stalnim naročnikom. Če to stori vsak sodrug in somišljenik, potem smo brez skrbi za bodočnost in veliko lažje se bomo borili za naše delavske pravice in svobodomiselno stvar, kar je naša naloga.

Obenem vabimo tudi ostale rojake, da pristopijo v naše kolo in se naroče na "Glas Svobode". Vsak slovenski delavec je dolžan čitati svoje delavsko glasilo, katero razkrinkava in bica njegove tlačitelje in izkoriščevalce. Od boja do zmage!

Upravištvo.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Bobrinsk, 9. julija. Vojaki disciplinarnega bataljona, katerih je bila dvaindvajset, so se uprli, ubili so dva vojaka in enega narednika, kateri so bili poslani, da jih ukroto. Slednji pa so bili vendarle pronačani in odvedeni v ječo. Postavljeni bodo pred vojni sod.

FRANCOSKO.

Pariz, 9. julija. V državnem zboru je bil včeraj višje zbornice sprejet predlog, vsled katere se morejo vojaški novinci leta 1903 vsaki čas po 12. juliju domu odpustiti. Ta zakon je bil uveden v svrhu znižanja pomanjkanja med vinčarjem, ker bo s tem število delavcev v vinogradih pomnoženo.

V južni Franciji postaja položaj zopet resnejši. Povod temu daje nezadovoljnost glede novih postav proti ponarejevalcem vina in enakim predlogam v državnih zborih. Tudi aretacija 30 oseb, obdolženih, da so glavarsko poslopje v Narbonne zažgali, je ljudstvo ogorčila. Župani in drugi občinski uradniki sklicujejo seje in sklepajo odložiti svoje službe, ako se ne oprostijo obdolženi in se vojaki ne odstranijo. Razum tega zahtevajo tudi spremembo postav glede ponarejevanja vina.

ITALIJA.

Brescia, 9. julija. Vsled aretacije nekega človeka, kateri je na dan proslavljenja Garibaldi izrekel svoje zančevanje proti italijanski zastavi, so delavci v Bresci priredili splošno stavko, katere se je takoj v polnem obsegu uvedla. Mesto je brez svetlobe in vojski so bili prisiljeni proti izrednikom z orožjem postopati; veliko jih je bilo ranjenih. Položaj se smatra resnim.

NEMCIJA.

Berolin, 9. julija. V Meserich, Poznansko, se je pravda proti morilecu Kosicki končala. Rad umora zakonskih Greiser in njih hčere je bil trikrat na smrt obsojen.

Tukajšnji svetovadni tajnik Benedikt, kateri je v času svojega službovanja užival splošen ugled in največje spoštovanje, je bil radi goljufije, vršice se več let. ponarejanja uradnih knjig in zlorabenja uradnega postopanja v davkarskih zadevah, na tri leta ječe obsojen.

JAPONSKO.

Tokio, 9. julija. Najbolj razširjeni list "Asahi" priobčuje pogovor neimenovanega japonskega pomorskega strokovnjaka o položaju med Japonsko in Združenimi državami.

Veščak je rekel, da se prestavljen je ameriške mornarice iz atlantskega v pacifično morje ne more smatrati kot demonstracija proti Japonski. Hitri razvoj in strategična važnost obali mirnega morja sta zadostna vzroka premestitve mornarice. Dokler ne bo zbranih vsaj trideset vojnih ladij na obalah mirnega morja, tako dolgo stvar nima nikakega pomena.

Dotični časnik obravnava isto zadevo v uvodnem članku v istem smislu. Tudi drugi znameniti časniki ne pripisujejo prenestenju ameriške mornarice nobene posebne važnosti.

Maroko, 9. julija. Iz Feza se javlja, da maroška vlada dela z vsemi silami, da general MacLean, poveljnik sultanove telesne straže, katerega je Raisuli na izdajalski način vjel, zopet pridobi svobodo.

Vlada se boji, da bi Anglija, podanik katere je MacLean, z mornarico demonstrirala, kar bi vjetniku le škodovati znalo.

Razglašeno, da je Raisuli vjetnika v gorovje odpeljal, ker se boji verskega upliva šerifa Quezyan, kateri skuša MacLeana oprostiti.

Francosko kakor britansko poslanstvo sta se združila v svrhu oprostjenja vjetega generala.

Haag, 9. julija. Princ Yi Tjyin Chi, načelnik koreanske delegacije, se je v inozemskem mirovnem klubu pritožil čez vodenje Japoncev, kateri so vsled okupacije Koreo posedli klub. Izrekel svoje sožalovanje glede žalostnega položaja Koreje.

Rotterdam, 9. julija. Stavkajoči delavci pri ladjenicah, kateri hočejo s stavko vporabljenje vpenjač pri izkladanju žita iz ladij preprečiti, postajajo od dne do dne bolj bojoviti. Napadi na ljudi, kateri se branijo pomnožiti njih vrste, se pogostokrat vršijo. Ker so se stavkarji zagrozili, da bodo ladje in drugo imetje poškodovali, so se na pomoč nastavili močni oddelki konjice. Ladje, iz katerih se blago izklada, stražijo redniki. V pristanišče je priplnilo več vojnih ladij.

Ameriške vesti.

Dinamit ali plin?

Boise, Idaho, 9. julija. Vse kaže, da Charles H. Moyer, predsednik zapadne zveze rudokopov in premo-garjev ne bo pred sredo nastopil kot priča.

Včerašnji dan se je spolnil z čitanjem sodnijskih spisov, tičečih se eksplozije pri Bradleyju v San Francisco.

Znano je, da je Harry Orchard pravil, da je on vrzel bombo v napadu na Bradleyja in sicer po naročilu Haywooda.

Res je, da se je pri Bradleyju zgodila eksplozija, katere je slednjega močno telesno poškodovala. Orchard pa to ni pokrivil, ker pri dokazovanju se je pokazalo, da on niti vedel ni, da se bo zgodila, ter jo ni mogel prouzročiti.

Notarjalno potrjene izjave v tej zadevi obsegajo 400 strani, pisane s strojem. Zagovornik Darrow je prečital te izjave, vsebina kojih nam je iz prejšnjih obravnjav znana.

Fred Bradley v teh priščenih izjavah pravi, da je eksplozijo povzročil plin. V teh izrekih popisuje vse podrobnosti dogodka. Pravi, da je isti dan, kadec smodko, šel proti hišnim vratim; hkrati je šel na koncu smodke bled plamen, nakar je sledil pok razstrelbe. V istem hipu ga je zagnalo skozi prednjo hišno steno na tir poulične železnice.

Bradley je rekel, da je že več dni pred eksplozijo duh plina hišo navdajal; trdil je tudi, da ni bil nikdar predsednik lastnikov rudnih in p. remožnih jam v Californiji in da tudi ni nikoli skušal člane zapadne zveze rudokopov in premo-garjev iz Californije izgnati.

Dve drugi priči sta te izjave Bradleyja potrdile. Percy Cummings, stanujoč v isti hiši, je pričal, da je malo pred eksplozijo hišo zapustil, da pa ni nikake bombe pred vratimi.

J. B. Reilly, prodajalec, stanujoč blizu Bradleyjeve hiše, je pričal, da je eno ali dve minuti pred razstrelbo šel mimo hiše, brez, da bi zapazil bombo — pač pa, da je videl japonskega služnika snažiti stopnice pred hišo.

Slednje dni so se tukaj vsakevrste shodi onih oseb vršili, katere so glavni igralci v tej tožbeni drami. Zagovorniki so imeli večurni pogovor z Haywoodom in Moyerjem, državni pravdnik pa z Orchardom, McPartlandom in Goodingom. Že zdaj se vidi, da se tožba, kakor se je mislilo, ne bo 20. julija končala, marveč, da bo najmanj do konca meseca julija trajala.

New Haven, Conn., 9. julija. Iz Boise je včeraj prišel sem nek detektiv v namen, da bi R. W. Beecherja iz Denvera, Colo., pregovoril iti v Boise, da bi v tožbi proti Haywoodu pričal. R. W. Beecher je v Denveru Harry Orchardu dal več mesecev sobo v najem.

Orchard, kateri je živel takrat pod drugim imenom, je bil samo en mesec v Denveru takrat, potem pa je z ženo in otrokom nenadoma zginit. V hiši se je našla posoda s smodnikom in dinamitove kapice.

Beecher še ni odločil, če bo šel v Boise ali ne.

Petletna ječa za Schmitza.

San Francisco, 9. julija. Župan Schmitz je bil včeraj v petletno ječo obsojen. Preden je sodnik izgovoril sodbo, sta se on in Schmitz spoprijela z besedami. Sodnik je obiral Schmitza z bridkimi besedami. Proti temu je Schmitz izrazil svoje ogorčenje, češ, da ne stoji pred sodnijskim stolom zato, da bi mu kdo pridigoval o morali, marveč da sprejme svojo obsodbo. Tudi drugi viharji prizori so se pri izrekanju sodbe vršili. Ko je sodnik izrekel sodbo, so zbrani poslušalci zagrmeli v krik priznanja. "Dobro, dobro!" je nekdo zavpil v ozadju, nakar je množica živahno pritrdjevala. Nekateri so vihteli klobuke, drugi v razburjenosti poskakali na stole, zavladalo je po dvorani splošno viharno gibanje.

Ko je zagovornik Fairall opomnil sodnika na nedostojno obnašanje množice, je sledni rekel: "Ko bi mi imeli šerifa, vrednega svojega imena, potem bi se ta prizor ne godil."

V vsem se je črt sodnika proti obtoženemu jasno kazal. Enkrat je eden Schmitzovih zagovornikov, sodnikov govor prekinil s protivnim ogovorom, nakar mu je sodnik rekel: "Vi, Mr. Metson (ime dotičnega zagovornika), bi se mogli prav za prav radi poskušene podkupovanja enega izmed porotnikov zagovarjati." Nato je Metson rekel, da sodnik s takim opazkom prestopuje mejo njegovih pravic ter da on z vsjo odločnostjo odklanja te vrste surovosti.

Zagovorniki obtoženca so predlagali dovoljenje nove obravnave, sodnik pa je predlog točno odbil. Tudi predlog, da bi se sodba prej ne izrekla, dokler ni priziv na višje sodišče rešen, je bil odbit.

Konečna obsodba naših sodrugov.

V soboto dne 6. julija je zvezni sodnik K. M. Landis izrekel konečno obsodbo nad sodrugoma M. V. Kondatom in Ivan Kakerjem.

Konda je dobil eno leto (kakor pri prvi obravnavi dne 1. marca t.l.) in Kaker 90 dni zapore. Po zaslugah našega advokata Mr. L. Saltella je pa sodnik Landis v torek dne 9. julija sodr. Kakerju znižal polovico rečene kazni in odredil, da ima Kaker za svoj "zločin" prešedeti samo šest tednov. Sodr. Konda je po navodilu odvetnikov vložil prošnjo za priziv na najvišje zvezno sodišče. Prošnja še ni rešena. 10. julija je Ivan Kaker nastopil kazen.

Zraven se lahko omenimo, da je bil ob istem času, ko se je izrekla obsodba na Kondatom in Kakerjem, v istej sodni dvorani navzoč tudi prvi bogatin na svetu, milijardar in kralj olja, John D. Rockefeller. Sedel je na strani in opazoval, kako se ubogim delavcem dei "pravica", med tem ko je on — multimilijonar — varen pred justičnimi klofutami. Kaj je Rockefeller pozneje mislil, ko ga je sodnik Landis takoj za Kondatom in Kakerjem vzel v klešče, o tem ni znano.

Z obsodbo urednika in bivšega lastnika našega lista je torej končana dolgoletna pravda, katero so povzročili katoliški duhovniki in od katere so si obetali cel venec triumfov. Kaj so dosegli farji? Za svoje koristi čisto nič; dva sodnuga sta sicer potisnjena v kratek zapor, toda to ne bo prinašalo farjem niti najmanje dividende. Mi pa lahko rečemo, da je bil ta pravdarski boj za nas velikanski korak k napredku. Glas Svobode, kateremu so hoteli duhovniki na vsak način zaviti vrat, zre sedaj v lepšo bodočnost kot je kedaj poprej. Stotine novih naročnikov smo pridobili med bojem, stotine novih somišljenikov je pomnožilo našo stranko in Narodna Jednota, v katero so se farji tako divje zaganjali, je za časa boja narasla za petnaest novih društev. To so fakti, katere si je treba zapomniti.

Črna četa ni torej nič dosegla, da, dosegla ni še toliko, da bi oprala svoj grdi madež, ki ga je rabila pri sošču kot orožje proti nam. Črna pika na faršem plašču, katero je vtisnil duhoven Podgoršek je ostala neizbrisana in vsaki čas jo lahko pokažemo s prstom.

H koncu rečemo le še toliko, da boja še ni konec. Ne osebni temveč načelni boj bomo nadaljevali do skrajnosti. Glasno bomo govorili ljudstvu, kaj je klerikalizem in verski hantbag in natančno označili potrebo, da se ta dvatisočletna rak-rana na človeštvo izžge in odstrani za vselej.

Rockefeller in sodnik Landis.

Chikaški zvezni sodnik, Kene-saw M. Landis si je minoli teden stekel nevenljivo slavo. Prisilil je John D. Rockefellera, največjega kapitalista na svetu, da je prišel na njegov court in pričal v prid vlade proti največjemu trustu, kateremu je on sam (Rockefeller) predsednik. Nobenemu sodniku v Združenih državah se do zdaj tega še ni posrečilo.

Sodnik Landis ima opraviti z Standard Oil kompanijo v državi Indiana, katere je podružnica velikanske Standard petrolejske družbe, ki se razteza po celem Ameriki in tudi v Evropi. Omenjena kompanija je namreč zato-

žena, da je imela s Chicago & Alton železniško družbo več let tajno pogodbo, po kateri je ta železnica petrolejski družbi prevažala petrolej po veliko nižni ceni, kakor pa določa postava. Ta protipostavna pogodba je bila dokazana in sodnik Landis je pri obravnavi dne 26. junija vprašal glavne reprezentante tožene kompanije: 1.) Ali je Standard Oil Co. v Indiani pod tesno kontrolo jedne družbe v New Jersey? 2.) Koliko odstotkov na prvotni kapital znaša vsakoletna dividenda Standard Oil komp. v New Jersey? 3.) Koliko profita sta imeli obe kompanije — ena v Indiani, druga v New Jersey — v letih 1903—5? — Zagovorniki in zastopniki mogočnega trusta so pa na ta vprašanja trdovratno obmolknili. Sodnik je tedaj izdal svoj poziv na Rockefellerja, kot gl. predsednika celega trusta in zajedno na drugo osebo, ki prvači Standard Oil Co., da ima priti kot priče v zvezno sodišče in odgovoriti na dotična vprašanja. Takrat je pa zašumelo v kapitalističnem taboru. Rmeni listi so se norčevali iz sodnikovega poziva in šepetalo se je, da bodo Rockefellerja milijoni rešili vsakega nadležnega pričanja po sodiščih. Toda zmotili so se. Sodnik Landis je odločno izjavil, da Rockefeller mora priti pred njega, ali bodo pa zvezni policaji storili svojo dolžnost. Sodnijski pozivi so bili dostavljeni vsem petrolejskim magnatom, le Rockefellerju ga niso mogli dostaviti. Multimilijonar se je zaprl na svoj dom Forest Hill v Clevelandu in 25 zveznih policajev je zastoj oblegalo hišo; vrata so jim bila ves čas zaprta. Zastoj je Rockefeller prosil, da bi ga Landis rešil pota k chikaškemu sodišču; zastoj je tudi bila njegova prošnja, da bi ga sodnik zasliskal v svoji privatni pisarni, ne pa pred publikom v odprti sodni dvorani. Zvezni pravdnik Sims je naročil U. S. marshalom, da ako do 6. julija Rockefellerju ne dostavijo poziva, imajo potem pravico vdreti v njegovo stanovanje in ga siloma priversti v Chicago. Ko je kralj olja videl, da tu neha vsaka šala, je v noči 4. julija pri stranskih vratih mimo policajev skočil na avtomobil in se po bliskovito odpeljal na železniško postajo in od tam z vlakom proti Chicagi.

Pred sodnika Landisa je Rockefeller prišel natančno ob določeni uri. V pričo nešteti gledalcev se je vsedel na svedoški stol zraven sodnikove mize — klobuk je položil na tla — in jeelaje povedal na sodnikova vprašanja, da je Indiana Standard Oil Co. kontrolirana po jednaki družbi v New Jersey, da zadnja plačuje 40% na ustanovni kapital (\$100,000,000) letne dividende, in da celokupni profit Standard Oil Co. v Indiani in New Jersey je znašal l. 1903—5 do 300 milijonov dolarjev. S tem je Rockefeller zadostil Strie Samu in je bil prost.

Obsodba nad Standard Oil Co. in Chicago & Alton železnico se razglasi 3. avgusta. Zvezni pravdnik je izjavil, da bode trust olja plačal denarno kazen, katere bo znašala najmanj 29 milijonov dolarjev. To bo največja denarna kazen, katere se je kedaj štela v Združenih državah.

Somišljeniki! Spominjajte se obrambnega sklada!

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Tretji del.

(Nadaljevanje.)

IV.

Menih Dominik se ni potrudil prikrivati svojega prezirjanja do starega patrijarhovega legata. Otročja in neumna pripomnja škofa Kukanje je menih Dominika tako jezila, da bi bil najraje pograbil svoj pergament in ga vrgel škofu ob glavo. Toda premagal je svojo nevoljo in zadržal ostre besede, ki so mu silile na jezik. Ne iz spoštovanja do škofa, marveč ker je vedel, da se bo dobil drugega človeka, ki bi hotel biti igrača v njegovih rokah, vedoč dobro, da je mogoče tako zlorabljati samo bitje, ki nima ne razuma, ne srca, ne dostojnosti, ne samospoštovanja. Dominik se je zadovoljil s tem, da je vnovič naročil škofu, naj se dobro nauči obtožnice in je potem šel drugam prestiti niti svoje nad vse drzne spletke.

V samostanu je že davno vse spalo. Dominik je šel tiho po prostornem hodniku, ko začuje za nekimi vratmi rahlo šušljanje. Zdelo se mu je, da sliši pritajene ženske glasove in zato se je po prstih približal vratom. Pri ključavnici je videl, da gori v sobi luč in prisluškujé je hitro spoznal, da se pogovarjata Jurjeva soproga Hema in sužnja Zulejka.

"Moj mož je dober in plemenit z vsemi ljudmi, samo ne z menoj," je tožila Hema.

"Z Vami ni dober? Saj ste vendar njegova soproga in njegovega stanu."

"Soproga sem njegova, a pravzaprav le po imenu in vedno sem v strahu, da me odpodi od sebe, saj me ne ljubi."

"Saj me ne ljubi?" Počasi je Zulejka ponovila te besede. "Ah, devinski vladar Vas ne ljubi?"

"Ne." Solze so zalile Hemi oči in ihté je dostavila: "Moj mož ljubi drugo žensko — lepo in bogato meščanko, Katarino Zoranovo, netjakinjo prvega čedadskega konzula."

"Ah!" se je Zulejki izvil iz prsi. "Videla sem jo danes prvič. Lepa je v resnici in ponosno je sedela poleg goriškega grofa in vse se ji je klanjalo, medtem ko sem jaz le po milosti grofa Majnharda dobila skromen sedež pri slavnosti."

Z žarečimi pogledi in zadržuje sapo je Zulejka poslušala Hemo. V njenem srcu pa se je razvila strastna ljubosumnost. Obšlo jo je divje sovraštvo do Jurjeve ljubice in iskreno usmiljenje do Jurjeve soproge. Sama je spoznala, da bi se tiho in ponižno vdala v svojo usodo, ako bi Jurij ljubil svojo ženo in priznala si je, da bi se nikdar ne drznila, povzdigniti svojih pogledov do devinskega vladarja. Ali ljubico Jurjevo je smatrala za sebi ravno, ne oziraje se na njen stan. Ni si sicer domisljala, da si pridobi Jurjevo ljubezen, ali vsaj izpodrinuti in odstraniti je hotela svojo telamovalko in pridobiti Hemi njenega soproga. Sanjala je, da bo to triumf njenega sovraštva, če zmaga go legitimne pravice Jurjeve soproge in če bo lepa in bogata Katarina ravno tako nesrečno ljubila Jurja Devinskega, kakor temnopolta uboga sužnja.

"Zakaj, milostiva gospa, se skrivate pred svojim soprogom? Rekli ste mi, da Vas je danes prvič videl."

"Ker vem, da me sovraži in da me neke poznati."

"Tako si ne pridobite nikdar njegove ljubezni," je zatrjevala Zulejka. "Skrbite, da Vas bo mnogokrat videl, bodite vedno veseli in ljubezni; glejte, da bodete vedno lepi in zapeljivi. Ako hočete, Vas naučim, česar tukajšnje dame ne vedo, jaz vem, kako se dobe sijajne oči in cvetoče obličje, ko biseri lepi zobje in ko rože bujne ustne."

Dominik se je, čuvši te besede, nasmešnil. Tak pogovor ga ni mogel zanimati in zato je odšel.

Zulejka pa je ostala šedolgo pri

Hemi in jo je učila, kako se mora lepotečiti in kako se mora vesti, da vzbudi v srcu svojega moža ljubezen. Vročekrvna Arabka seveda ni pojnila, da bi Hema morda po njenih navodilih mogla v Jurju vzbuditi hipno ljubezensko poželenje, na pa tretje in resnične ljubezni.

Zaupni razgovor devinske vladarice Helene s sužnjo Zulejko je prekinila služkinja z naznanilom, ki je razburilo Hemo, kakor še nikdar nobena stvar, in je Zulejko do skrajnosti presenetilo. Služkinja je namreč naznanila obisk, in koj za njo je vstopil v sobo Jurij Devinski.

Hema se je spomnila v tem trenutku Zulejkinih nasvetov in kakor oamamljena veselja je padla na Jurjeve prsi in mu ovila roke okrog vratu.

"Ah, moj gospod, kako sem srečna, da me obiščete."

Jurij je bil tako presenečen, da se ni čisto nič branil ljubeznivostim svoje žene. Nekaj trenutkov je kar nepremično stal na svojem mestu, prav kakor bi ne pojnil, kaj se godi okrog njega in z njim. Potem pa je čé tudi z lahko roko vendar odločno potisnil Hemo od sebe.

"Pustite take otročarije, gospa," je rekel z ostrim poudarkom. "Čas zato ni primeren." In ko je Hema začela ihteti, je osorno nadaljeval: "Ne jokajte, nego poslušajte me. Moj namen je bil že včeraj, da Vas tu predstavim kot svojo soprogo."

"S tem se n hotel javno izraziti svoje spoštovanje do Vas in pokazati, da imam boljše pojme o zakonu, kakor drugi velikaši, ki menjavajo svoje soproge, kadar se jim zljubi. Ali zgodile so se stvari, vsled katerih mi ni mogoče, storiti to, kar sem nameraval."

"Razumem," se je oglašil Nikolaj Rogonja, ki je bil z Jurjem stopil v sobo in je mirno slonel pri vratih, "zdaj Vam tega pač ni več treba za Vaše namene."

Jurja ta zradljiva pripomnja ni spravila iz ravnovesja.

"Nikolaj Rogonja — bog naj vas varuje, da bi imeli kdaj takega prijatelja, kakršen ste vi."

Potem se je Jurij zopet obrnil k svoji ženi.

"Čujte me, Hema. Morda bo že jutri tisti dan, ko mi napove velik del goriških, istrskih in furlandskih velikašev vojno na življenje in na smrt. Morda bom že v kratkem siromak, ki ne bo imel zavetja, kjer bi mogel mirno spati; morda kmalu ne bom imel ničesar drugega več, kakor svoj meč. Kdo bi pač mogel povedati, kaj prinese ta vojna. Vi ste pač moja žena, Hema, ali veže naju samo cerkveni blagoslov in ničesar drugega, in zato se ta vez lahko pretrga. Vi ste mlada in lepa cvetka in popolnoma nedotaknjena — lahko dobite moža izmed najodličnejših velikašev, ki Vas bo znal po vrednosti ceniti. In da me ne bode napakačeno sodili, Vas ponudim vse, kar imam, vse svoje gradove in vse svoje vasi, samo Devin mi pustite, ker tam sem rojen in tam hočem umreti."

Hema je gledala Jurju v oči ali razumela ga ni. Le to ji je bilo jasno, da ji je ponudil vse svoje gradove, izvzemaš Devin.

"Jaz nisem imela nič dote, moj gospod," je rekla tiho, "in zato nimam nobene pravice do Vaših gradov in vasi."

"Kaj mislite storiti, gospa?"

"Kar mi bodeite svetovali."

"Pri meni ne morete ostati. Ničesar Vam več ne morem ponuditi, ne bogastva, ne varnosti, ne miru, ne ljubezni. Jaz tudi nečem, da bi ljudje rekli: Hema je zapustila svojega moža v trenutku največje nevarnosti. Naj pade rajši name sramota, da sem Vas nezvesto zapustila."

Jurij se je obrnil od svoje žene in je naročil Nikolaju Rogonji:

"Spremite mojo ženo k grofu Majnhardu in recite mu, da sem jo jaz zapustil, recite, da sem grdo in nepošteno ravnal, recite, kar hočete. Vez, ki me veže s Hemo, se lahko pozneje pretrga."

Po teh besedah se je Jurij spoštljivo prikloni svoji ženi in je naglo odšel.

Zavit v svoj plašč je hodil Jurij nekaj časa po mestnih ulicah, ki so

bile vse polne ljudstva. Prisluškoval je tod in tam in povsod je čul svoje ime, povsod je slišal, da ga kolnejo kot krivoverca in mu žele, kar se more komu najslabšega želiti. Zazeblo ga je v srce, ko se je tako prepričal, da mu je vse mesto sovražno, da je že vse prebivalstvo proti njemu nahajskano. Duša njegova je zahrepenela po prijazni tolažini in vzpodbudni besedi, kajti čutil se je tako osamljenega in zapuščenega, da mu je bilo težko priti do Nehote jo je zavil na stransko pot in prišel na vrt Katarine Zoranove. Tiho se je približal hiši. Razsvetljeno okno mu je razodevalo, da je Katarina doma. Vsaj govoriti je hotel z njo. Postal je pred oknom, a skoro omagal, ko je čul rahle akorde harpe in spoznal, da svira Katarina ranjo mrtvaški napev.

(Dalje prih.)

O papeški nezmotljivosti.

(Govoril škof J. Strossmayer na vatikanskem koncilu 1870.)

Toda, tu slišim od vseh strani: "Ni-li bil Peter v Rimu?" "Ni-li bil križan z glavjo navzdol?" "Vsaj se še nahajajo njegove prižnice, iz katerih je učil, in oltarji, na katerih je maševal v tem večnem mestu?"

Da je bival Peter v Rimu, to vemo iz istnega poročila; in če bi tudi bil rimski škof, kako morete iz tega njegovega dostojanstva izvajati njegovo vrhovno moč? Scalliger, eden izmed najbolj učenih mož, je naučnost trdil, da se mora episkopat Petrov in njegovo bivanje v Rimu prištevati med najnesnejše stvari. (Ponovno kričanje: "Zaprte mu usta! Naj se pobere s prižnice!") Cenjeni bratje! Jaz sem pripravljen molčati, toda ni-li boljše na takem zboru, kakoršen je naš, poskusiti vse, kakor naroča apostol in verovati le v to, kar je dobro? Mi vsi pa imamo le jednega diktatorja, kateremu se morajo klanjati vsi in pred njim molčati, — da, tudi sam Nj. Svetost Pij IX. Ta poveljnik je — zgodovina! To ni nobena pravljica, z katero se more postopati, kakor postopa lončar s svojim loncem. Zgodovina je veliko več kakor dijamant, s katerim se režejo v steklo besede, katere pa se ne dādo izbrisati. Dosedaj sem se opiral le na zgodovino, in če nisem našel v apostolskih dobah nobenega sledu o papeštvu, pa je to njegova krivda, ne moja. Hočete-li iz mene napraviti človeka, ki je obdolžen laži, pa učinite to, ako morete!

Slišim ob svoji desnici besede: "Ti si Peter in na to skalo pozidam svojo cerkev."

Ker v dobi apostolov nisem našel niti sledu o papeštvu, pravil sem sam k sebi, da v cerkveni zgodovini ne najdem tega, česar iščem. Dobro! Pravim to javno. Jaz sam gledal za kakim papežem v prvih štirih stoletjih, a nisem ga videl.

Nihče izmed vas ne bode dvomil o velikem pomenu škofa v Hippo, velikega in ženjalnega Avguština. Ta pobožni učitelj, čast in dika katoliške cerkve, je bil zapisnikar na koncilu v Melive. Med sklepi tega častivrednega zbora nahajamo te odlične besede: "Kdor bi se hotel sklicevati na tiste, ki so prek morja, se naj od nikogar v Afriki ne sprejme v cerkev." Afrikanški škofje so tako malo priznavali rimskega škofa, da so prokleli vsakega, ki se je skliceval na Rim. Isti škofje pisali so na 6. koncilu, ki je pod predsedništvom škofa Avrelija zasedal v Kartagi, škofu Celestinu v Rim, da ga svrjijo pred prizivi, ki bi mu došli od škofov, duhovnikov ali afrikanških mašnikov in da ne bi pošiljal več nobenih poslancev ali komisarjev in ne vpejaval v cerkev niko prevzetnost.

Da je rimski patrijarh skušal od prvih dob potegniti vso avtoriteto na sebe, je znana istina; a ravno tako je istina, da on ni imel tiste vrhovne oblasti, ki mu jo ultramontanci* hočejo prisoditi. Ko bi jo

bil imel, bi si afrikanški škofje ne bili upali — posebno pa še Avguština — prepovedati priziv na razsodbo njegove najvišje stolice!

Priznavam rad, da je imel rimski patrijarh prvo mesto, kakor pravi Justinijanov zakon: "Po odločbi štirih koncilov odredjamo, da naj je sveti papež starega Rima med škofi prvi, najvišji nadškof Carigrada, ki je Novi Rim, pa drugi." Zdaj mi pravite: pokloni se torej pred vrhovno oblastjo papežev!

Toda, moji častivredni bratje, ne sklepajte prenaplajeno tako, posebno se, ker ima Justinijanov zakon napis: "O vsoporedu patrijarhov." Prvo mesto je seveda nekaj, toda sodna moč je spet nekaj drugega. N. pr. ko bi zborovali v Florenciji vsi italjski škofje, ima najvišji duhovnik v Florenciji prednost kakor na izhodu carigradski patrijarh in v Angliji kanterburški škof; toda niti prvi, niti drugi, niti tretji bi ne mogli iz svoje odkazane moči soditi nad svojimi tovariši.

Važnost rimskih škofov ni izvirala iz božje polne moči, ampak iz važnosti mesta, v katerem so imeli svoj sedež. Pariški škof nima nobene višje veljave nego nadškof avinjonski, ali vendar mu dāva Pariz pomen, katerega bi ne imel, ako bi mu stala palača na Romu namesto na obrežju Sena. Isto velja tudi v meščanskih in političnih razmerah. Florentinski prefekt ni višji od pizanskega; toda v meščanskem in političnem oziru ima večji pomen.

Pravil sem, da je rimski patrijarh od prvih stoletij silil na občno vladov v cerkvi. Na nesrečo je to malo dosegel; a njegovu stremljenju se mu ni posrečilo popolnoma; kajti cesar Feodozij II. je odredil v nekem zakonu, da pripada carigradskemu patrijarhu isto dostojanstvo kakor rimskemu. In očetje na hadedonskem koncilu so postavili škofa starega in novega Rima na isto stopnjo v cerkvenih zadevah.

Šesti koncil v Kartagi je prepovedal vsem škofom imenovati se "knezi" ali "višji oblastniki — škofje". Kar se tiče naslova "vesoljnega škofa", katerega so si papeži pozneje pridjajali, napisal je sv. Gregor v mnenju, da se njegovi nasledniki s tem naslovom ne bodo dičili, sledeče besede: "Nobeden izmed mojih prednikov si ni dovolil nositi tega gršnega imena, kajti če si patrijarh pridja ta naslov, izgubi znanje njegovo ime 'patrijarh'."

Nobeden kristjan naj ne stremi po naslovu, kateri pripravlja njegove brate ob dobro ime." Besede sv. Gregora merijo proti njegovemu tovarišu v Carigradu, kateri je delal na to, da bi načeloval cerkvi. Papež Pelagij II. je imenoval Janeza, carigradskega škofa, ki je stremil po naslovu najvišjega duhovnika, brezbožnega in grešnega človeka. "Ne hlepi," pravi, "po naslovu vesoljnega škofa, — katerega si je bil Janez nezakoniten potom prisvojil; — niti jeden patrijarh naj ne nosi tega imena: kajti kaka nesreča nas more doleteti, ako se med duhovniki nahajajo taki živiji? O njih bi veljalo, kar je bilo napisano o takih ljudeh: "Sem kralj sinov prevzetnosti."

Ti podatki, — in moret bi jih navesti še sto iste vrednosti, — ne dokazujejo z jasnostjo opokanskega solca, da niso bili že prvi rimski škofje, ampak še le poznejši priznani za občne škofe in cerkvene glave? A vrhutega, kedo ne vé, da je od l. 325, ko se je vršil nicejski koncil, do l. 580, ko je zasedal v Carigradu drugi ekumenični koncil, da je bilo med več ko 1100 škofi, ki so delovali pri prvih šestih občnih koncilih, le 19 škofov iz zapada navzočih?

Kdo ne vé, da so bili koncili sklicani od cesarjev, ne da bi se bilo papeža o tem obvestilo, dā, sklicalo se je koncil večkrat tudi proti njegovi volji! Kdo ne vé, da je bil Hosij, kordovski škof, predsednik na nicejskem koncilu in da je on razglasil njegove sklepe? Isti Hosij je pozneje predsedoval na koncilu v Sardice, na katerem je bil poslanec rimskega škofa Julija izobčen.

Ne pravim nič več, moji spoštovani bratje, in hočem sedaj govoriti o tistih velikih dokazih, katere ste izigrali, ko se je govorilo o odstranjenju primata rimskega škofa.

*) *ultramontanci* — toliko kakor: fanatični pristaši papeža ali rimske hierarhije.

Pod skalo, na katero je postavljeno sv. cerkev, razumete vi Petra. Ko bi to bilo res, bil bi spor pri kraju; toda naši očetje — in vi ste gotovo morali o tem kaj vedeti, — niso mislili tako, kakor mi. Sv. Ciril pravi v svoji četrty knjigi o Trojici: "Mislim, da se mora pod skalo razumeti trdna vera apostolov."

Sv. Hilarij, škof poitierski, pravi v drugi knjigi o Trojici: "Skala je blagoslovljena in samo skala vere, ki so jo Petrova usta izpovedala."

In v šesti knjigi piše: "To je skala izjavljene vere, na katero je bila postavljena cerkev. "Bog," pravi sv. Hieronim v šesti knjigi o sv. Matiji, "je zgradil svojo cerkev na tej skali, in to je tista skala, od katere je dobil Peter svoje ime." Nadalje pravi sv. Zlatoust v svoji 53. propovedi o Matiji: Na tej skali hočem sezidati svojo cerkev — torej na tej veroizpovedi. — Veroizpoved apostolov se je namreč glasila: "Ti si Krist, sin živega boga."

Med vsemi učitelji krščanskega staroveka zavzema sv. Avguština, kar se tiče učenosti in svetosti, prvo mesto: slišite torej, kaj piše on v svoji drugi obravnavi o prvem pismu sv. Janeza: "Kaj pomenijo besede: hočem postaviti svojo cerkev na tej skali? Na tej skali, torej veri, ki je pravila: Ti si Krist, sin živega boga! In v 124. razpravi o sv. Janezu najdemo sledeče velepomembno mesto: "Na tej skali, katero si izpovedal, hočem pozidati svojo cerkev, kajti Krist ravno je bil tista skala."

In veliki škof je tako malo veroval, da je bila cerkev postavljena na sv. Petru, da je rekel v svoji 13. propovedi k svojim poslušalcem: "Ti si Peter in na tej skali, katero si izpovedal, na tej skali, katero si se naučil poznati, to je na tvoji izjavi: Ti si Krist, sin živega boga, — hočem zgraditi svojo cerkev, — sam na sebi torej, ki sem sin živega boga, — nikdar pa seba na tebi."

In kakor je razlagal sv. Avguština to zloglasno mesto, takó se je umislilo v vsem krščanstvu njegove dobe. Povzamem vse še jedenkrat in trdim:

1. Jezus je dal apostolom isto oblast kakor Petru;

2. apostoli niso nikdar priznavali Petra za namestnika Jezusa Krista in za neznotljivega učitelja cerkve;

3. Peter ni nikdar mislil na to, postati papež, in nikdar ni ravnal takó, kakor bi ravnal kot papež;

4. koncili prvih štirih stoletij so sicer priznavali visoko mesto rimskega škofa v cerkvi — zaradi Rima seveda, toda prisojali so mu samo častno prednost, nikdar pa sodno moč;

5. sveti očetje niso razumevali kočljivega stavka: "Ti si Peter in na tej skali postavim svojo cerkev" takó, kakor da je cerkev postavljena na Petru, ampak na skali (ne: super Petrum, temveč: super petram*), to je na veroizpovedi tega apostola.

In takó končam z zmago zgodovine in razuma in z dobrim namenom in krščanskim prepričanjem trdim, da ni Jezus Krist prisodil Petru nobene vrhovne oblasti in da niso rimski škofje vladarji cerkve eo ipso, ampak da so postali to le s tem, da so si polagoma prilastili vse škofovske pravice drugo za drugo.

(Glas: "Molči, nesramni protestant! Molči!") Jaz nisem nesramni protestant! Ne, in tisočkrat ne! Zgodovina ni niti katoliška, niti luteranska, niti arminijanska, niti angleška, niti kalvinistična, niti grško-razkolniška, niti ultramontanska! Ona je to, kar je, — torej mnogo mogočnejša, ko vse konfesije, vsi zakoni ekumeničnih koncilov!

Ako si upaš, piši: proti njej, toda ne moreš je odstraniti, — ravno takó kakor ne moreš uničiti Koloseja, ako izmakneš jedno opoko. Ako sem kaj rekel, kar se ne strinja z zgodovino, pa mi to dokaži iz nje, in jaz preklehim to brez obotavljanja; toda imejte potrpežljivost in uvidite, da še nisem rekel vsega, kar bi hotel in mogel; in če bi tudi gr-

(Nadaljevanje na 3. strani.)

*) *petras* pomenja namreč v grščini: kamen ali skala.

(Nadaljevanje s 2 strani.)

mada čakala na šentpeterskem trgu na mene, — bi ne molčal, in moram zato nadaljevati!

Monsignor Dupanloup je v svojih znamenitih opazkah o tem vatiškem koncilu rekel, da bi morali, ako proglašamo Pija IX. za nezmotljivega, po naravnem zakonu mišljenja tudi trditi, da so bili vsi njegovi predniki ravno takó nezmotljivi. Tu pa se oglašajo zgodovinarji s svojim silnim glasom in nam zatrjujejo, da so nekateri papeži grešili; lahko proti temu protestirate ali to zanikujete, kakor hočete, — jaz pa vam hočem to dokazati.

Papež Viktor (192) je enotani-zen najprej odobril, pozneje pa zavrgel.

Marcelin (296—303. je bil enalikovalec. Šel je v svetišče Veste in prinesel tej boginji v dar kadilo. Praviše: to je bil akt slabosti, jaz pa odgovorjam: "Kristov namestnik umre, ampak ne postane odpadnik!"

Liberij (358) je soglašal z učenjem Atanazijevim in se priznaval k arianizmu, da bi se ga poklicalo iz pregnanstva in spet postavilo na prejšnje mesto.

Honorij (625) je bil privrženec monoteletizma; oče Gratri je to jasno dokazal.

(Konec sledi.)

Lev Tolstoj: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

(Nadaljevanje.)

VIII.

Nikjer v starem testamentu ni rečeno to, kar se nas uči v zgodovini kristjanstva: da je namreč Bog "vpilnil" v človeka neumrjočo dušo ali da bi bil prvi človek, predno je grešil, neumrjoč. Kakor govori Mozesova knjiga (genesis, 1. poglavje, 26. in sledeče vrste), je Bog ustvaril človeka ravnotako kakor živali, moški in ženski spol, in jima ravnotako zapovedal, da se naj piodijo in množijo. Kakor ni bilo rečeno o živalih, da so neumrjoče, tako tudi o človeku ne. V tretjem poglavju je govor o tem, kako je človek spoznal dobro in hudo. O življenju je rečeno, da je Bog človeka iz paradiza zapodil in pot do življenja zakril. Človek torej ni jedel od drevesa življenja, ni mu torej bilo podeljeno večno življenje in je ostal umrjoč.

Po hebrejskih naukih je človek umrjoč. Njegovo življenje obstoji edno v življenju, ki se prenaša od roda do roda. Po naukih Hebrejcev zanore le ljudstvo večno živi. Če Bog reče: "Vi boste živeli in ne boste umrli," — reče to ljudstvu, a ne posameznemu človeku. To od Boga človeku podeljeno življenje je za vsakega posameznega človeka le začasno, minljivo, umrjoče; to življenje pa se prenaša od roda do roda naprej, ako izpolnjujejo ljudje pogoje, katere jim je Bog naložil.

Ko je Mozes vse postave zbral in rekel, da te postave niso v nebesih, temveč v srcu vsakega človeka, — je rekel: "Glej, položil sem danes pred Tebe življenje in dobro, smrt in hudo: zapovem ti danes, da ljubiš Boga in hodiš po njegovih potih ter da držiš njegove zapovedi, da bo življenje v Tebi." In nadalje: "Nebo in zemlja kličejo danes za pričjo proti vam. Dal sem vam na izbiro življenje in smrt, blagoslov in prokletstvo, da si izbereš življenje in da si ohranata ti in tvoje seme življenje; da boste svojega Boga ljubili, njegovo besedo ubogali in njemu sledili; kajti to je tvoje življenje in njega obstanek."

Med našim pojmom o človeškem življenju in med pojmom Hebrejcev obstoji glavna razlika v tem, da po naših pojmi naše minljivost, od roda do roda prehajajoče življenje ni pravo življenje, temveč *zgrešeno*, iz nekega vzroka začasno pokvartje; po pojmi Hebrejcev pa je to pozemsko življenje baš pravo, najvišje bogatstvo. Po naših nazorih je prehod tega zgrešenega življenja od roda do roda ponavljajoče se prekletstvo. Po mne-

nju Hebrejcev pa je najvišja sreča, ki jo je človek v stanu doseči, in sicer le s spolnovanjem volje božje.

Kristus je vzel ta pojem o življenju za podlago svojemu nauku glede pravega ali večnega življenja, in postavljala to v nasprotje osebnemu in minljivemu življenju. "Iščite v pismu" — pravi Kristus Hebrejcem (Janez 5, 39. —; "kajti vi menite, da imate v njem večno življenje." Neki učenec je uprašal Kristusa (Matevž 19, 16., kako bi zadobil večno življenje. Kristus je odgovoril na uprašanje o večnem življenju in rekel: "Če hočeš priti v življenje (on ne pravi "večno življenje", ampak samo "življenje"), izpolni zapovedi." Ravnotako je govoril tudi pismouku: "Stori to, in živel boš" (Luka 10, 28), in reče samo "živel", ne da bi pristavil besedico "večno". — Kristus je torej v obeh slučajih določil, kaj nam je pod izrazom "večno življenje" razumeti; Hebrejcem je rekel isto, kar je v njihovi postavi često rečeno, namreč: da obstoji večno življenje v izpolnjevanju božjih zapovedij.

Kristus uči ono večno življenje v nasprotju s časnim osebnim življenjem, katero je Bog Izraelcem obljubil, — samo s tem razlokom, da je po pojmi Hebrejcev namenjeno večno življenje samo izvoljenemu izraelskemu ljudstvu, ako spolnuje postave, ki so bile predpisane izključno Izraelcem; po naukih Kristusovih pa traja to večno življenje naprej v sinu človekovem, in da je treba v dosego istega spolnovanja Kristusovih postav, ki oznanjujejo voljo božjo vesoljnemu človeštvu.

Osebnemu življenju ne postavlja Kristus nasproti življenja onstran groba, temveč občno, s sedajnim, preteklim in prihodnjim življenjem vesoljnega človeštva združeno življenje, — t. j. življenje *sinu človekovega*.

Rešitev življenja od smrti je po hebrejskih naukih obstojalo v izpolnitvi volje božje, ki je zadržana v njegovih zapovedih. Le pod tem pogojem ostane življenje neuničeno; isto je prehajalo od roda do roda v tem ljudstvu, ki si ga je Bog izvolil. Rešitev življenja od smrti je glasom Kristusovih naukov baš takošno spolnovanje njegovih zapovedij, ki vsebujejo voljo božjo. Le pod tem pogojem ne propade osebno življenje, marveč traja večno in neminljivo v sinu človekovem, — tako uči Kristus. Razlika je le v tem, da je bila služba božja pri Mozesu le služba božja enega edinega ljudstva; služba očeta Kristusovega pa služba božja vsega človeštva. V rodovih enega ljudstva je bil trajni obstanek življenja dvomljiv, ker je lahko izumrlo ljudstvo samo in ker je bil ta trajni obstanek odvisen le od potomstva. Nadaljno trajanje življenja po nauku Kristusovem pa je nedvomljivo, ker je življenje po njegovem nauku preneseno na sinu človekovega (vesoljno človeštvo), ki živi po volji oca.

Vzemimo pa, da pomenjajo besede Kristusove o poslednji sodbi, o koncu sveta in druge besede v evangeliju sv. Janeza — obljubo prihodnjega življenja za umrle človeške duše: — potem še ostane vendar le vedno brezdvomno, da ima njegov nauk o luči sveta, o božjem kraljestvu — oni za njegove poslušalce kakor tudi za nas sedaj razumljivi pomen, da je pravo resnično življenje samo življenje sinu človekovega, ki živi po volji očeta. To se mora tembolj priznati, ker vsebuje nauk o resničnem življenju po volji onega, ki je izvor ali oče življenja, — pojem neumrjočnosti in onstranskega življenja.

Morda bi bilo pravičnejše smatrati, da je ljudem po tem življenju, ki so ga preživeli na tem svetu v spolnovanju volje božje, — usojeno še večno življenje za njih otroke, družine, ljudstvo in človeštvo, — sploh za vse, kar ne vzame z osebnim življenjem konca.

(Dalje pride.)

Ali ne znate še, da g. Emil Bachman, 580 S. Centre Ave., Chicago, Ill., izdelal najboljše društvene zastave, znake in regalije? V slučaju potrebe se obrnite nanj in prepričali se bode.

Moja nebesa in moj bog.

(W. E. Wimmer v "People's Press".)

Moji predniki in stariši so veliko mislili in računali na posmrtno življenje — na bolje življenje na onem svetu. Vrijeli so v dušno eksistenco in na podlagi tega so se veselili nebeskega plačila onkraj groba.

V svojej mladosti, ko se je še moj razum napajal le ob idejah in veri mojih stariš, sem tudi jaz vrjel da človek najde svoj končni cilj, slab ali dober, šele — po smrti: v nebesih ali peklu. Stariši so umrli in ostal sem sam.

Rasel sem telesno, rasel je moj razum in s tem je rasel tudi moj — duha. Moji stariši, moji dragi, ki so me tolikanj ljubili v življenju, nimajo zame najmanjšega poročila, kako da se jim godi na "onem svetu". Najmanjše poslanice, bodisi v katerejsiže obliki, ne dobim od njih, da bi vsaj zvedel, če so se jim res izpolnile nade, da jih je bog, katerega so tolikanj molili in častili v življenju, tam res nagradil z nebeskim veseljem. Nobene besedice od nikoder — grobovi trdovratno molčijo, a jaz pa stojim in gledam — bogomožce, kako se plazijo po kolenih, sklepajo roke in z nekakim pomilovanjem opazujejo, kako ti sužnji lastnega razuma prihajajo k meni in me prosijo, da bi tudi jaz z njimi molil boga ter čakal na "povračilo" — po smrti.

V resničnem življenju navadno izgubimo vsako upanje do prijatelja ali sorodnika, ki je odšel v daljni boljši kraj z obljubo, da nam bo pisal od tam in po močeh ganotno pomagal, a ni držal obljube. Pozabimo ga kmalu in tudi dotični kraj, od koder ni nobenega glasu niti pomoči od našega sorodnika, vržemo polagoma iz misli. Toliko bolj pa skrbimo, da olajšamo svoje stališče tam, kjer smo doma.

Razsoden človek bo isto naredil tudi z vero v posmrtno življenje in "nebesko plačilo". Ne bo čakal sreče, miline in rajskega veselja — onkraj groba, da mu bodo angeljci na zlate harfe brenkali k sladkemu spanju itd., temveč iskal bode sreče in zadovoljstva v resničnem in edinem življenju, ko že živi. Nebesa so na zemlji in vsak človek ima sredstva, da jih lahko uživa če hoče. Poglej kako je svet lep in koliko bogastva in nebeskih sladkosti ti nudijo, ako jih hočeš pridobiti. Zapomni si, da samo enkrat živiš; samo enkrat je čas, da živiš v nebesih ali — peklu, kakor ti je drago; in ko dihaš zadnjikrat — nebes in pekla ne bo več. Še celo sv. pismo pravi: Jej, pij in bodi vesel, kajti morda jutri umrješ.

Jaz imam svoja nebesa in svojega boga, odkar sem na svetu. Izza mojega detinstva, mladostnih let, do časa, ko sem si z lastno roko zaslužil kruh, je bila moja mati — moj bog in angelj varuh. Ona mi je dala življenje, ona me je odgojila, dala mi živež in vse potrebno in ona me je ljubila, kakor nihče drugi na svetu. Pozneje, ko mi je mati umrla in ko sem zapustil njen dom — nebesa svoje mladosti — sem si preskrbel nekaj premoženja in se oženil. Postavil sem svoj lastni dom in zopet sem našel resnična nebesa v svojem življenju. Moja žena je postala moj drugi bog in v otrocih, katere sva dobila, sem našel vrhunec svoje sreče. Mirno in zadovoljno živim zdaj in ničesar več ne potrebujem.

Bodi delaven, pošten, dober in zvest napram ljudem, ki ti pomagajo k življenju in našel boš tukaj na zemlji, kar morda v svoji nevednosti pričakuješ po smrti. Imel boš nebesa.

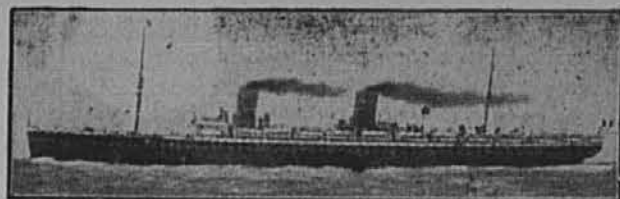
Poslovenil Ivan Molek.

Klerikalizem se nagiblje proti večeru. Preživel je svojo dobo in propadel bo in ni je sile, ki bi ga obdržala.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.



New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 110—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po

najnovejši modl in nizki cenl.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte
torej Slovana v svojo korist.



Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

KMETIJA

Prihodnji posebni vlak gre na kraj naših zemljišč dne 16. julija. Zadnje tri mesece smo tam že prodli 30 kmetij. Pridite in oglejte si kraj osebno.

Zemljase prodaje od \$8.50 do \$15 akre.

Gram Johnson & Co.

184 La Salle St. Room 1104,

CHICAGO

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Naslov za dopise in pošiljke je

"Glas Svobode"

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.



Organizirana banda velemorilcev, veletatov, velegoljufov in drugih takih delaničev bo tako dolgo žive-la in sesala vašo kri, dokler ne bode vsak delavec socialist.

Glasoviti Haywoodov proces v Boise, Idaho, je obenem tudi bitka med delavcem in delodajalcem. Razredna bitka med socializmom in kapitalizmom.

Zverina Orchard je nedavno pi-sal nekemu svojemu prijatelju, da ga je bog navdihnil z mislijo, da je glasno pred vsem svetom izpovedal svoje zločine. — Ubogi bog, ki se pustš kompromitirati od takih velebanditov.

Kakšni kontrasti po sodnih dvo-ranah! Njegovo Velikanstvo, nekronani kralj Amerike, kralj olja in bilijonov, John D. Rockefeller, se je zadnjo soboto toliko ponižal, da je v zvezinem sodnijskem poslopiu chikaškem zasedel isti svedoški stol, na katerem je pred nekaj tedni se-del — urednik Glasa Svobode. "Bil je zgodovinski prizor," pišejo chi-kaški listi, ko je kralj olja, sključen in z sklenjenimi rokami, kakor da moli, pravil sodniku Landisu, da je Standard Oil Co. v New Jersey v letih 1903—5 napravila do tristo milijonov dol. dobička. Pisatelj teh vrstic, ki je bil tudi navzoč, je pa le nekaj težko pogrešal: nobenega farja ni bilo na courtu.

4. julij je bil letos. zopet krvav. Kolikor je dozdaj znano, je bilo čez šestdeset oseb ubitih in nad tisoč ranjenih. Lepše klobute ameriškim patriotom in "neodvisnjakom" pač ni treba, nego je ta. Miroljubne de-lavce in njih voditelje zapirajo in obešajo, češ, da ščujejo za krvavo revolucijo, med tem ko pa svoj največji "narodni praznik" pro-slavljajo z umori, krvjo in požari. Hurrah! — Dokler bode "slavni čet-rti" zavrt v dim iz topčev, revo-lverjev, patron itd., tako dolgo bode tudi ostal ameriško-nacionalni bar-barski praznik.

Kakor poroča mnenje časopisje, se je japonski admiral Sakamoto izra-zil, da v slučaju vojne med Japono in Združenimi državami je zmaga Japoncem zagotovljena. Sa-kamoto je rekel: "Ameriški višji poveljniki mornarice, in častniki so briljantne figure na banketih, ple-sih in koncertih, a v bitki na od-prtem morju so pa za nič." — To je precej močna cigara za gospodo v Washingtonu. Pred par leti je ta gospoda kar norela divjega veselja, ko je "Jap" na debelo kral Ruse v Mandžuriji in pošiljal v zrak ruske ladje, a danes razočarano gleda, kako isti Jap iz samih "simpatij" obrača svoj nož proti Ameriki. Največji humor pri vsem tem pa je, da je naš Roosevelt — nekdanji "divji jezdec" — vzel besede ime-novanega japonskega admirala mir-no na znanje. Ukazal pa je, da se v kratkem prirede velike vojaške va-je na morju.

Za komentar še majhen odlomek iz "Chicago Amer'can" z dne 4. ju-lija: Mi (Amerikanci) smo vedno za mir. Lahko pa pokažemo, da smo tudi mladi in kreпки za "fajt", če je treba!

Gorje vam torej, "Žepsi"! — če pridete v roke ameriškim uniform-nim čikarjem.

Farški business z molitvami, ma-sami, tiketi za v nebesa itd. že peša. Za to bomo pa kmalu imeli farške banke, farške družbe za šifkarte, farške notarske pisarne itd. itd. Obenem bo tudi vsak pop. izdajal svoj časopis. To pa radi tega, ker so hudobni ljudje začeli opuščati farške teatre in zahajati v posvetne. Far bo torej prisiljen pridigati po časopisih namesto v cerkvah, kjer ga več nima kdo poslušati. V Cle-ylandu, kjer je farški business naj-bolj ranjen, imajo farji že tako cu-njico. Ta cunjica — Danica ji pr-voji — ima poleg izvirnega rok-ovnjaškega jezika, pristnokatoliškega masla, preplonkanih in pogretilih ne-bovpjiočih bedastoč, tudi to dobro lastnost, da brezplačno inserira pro-tikotoliške liste. Bogu je drago, da se je rodil ta list — in nam tudi. Če imaš nosni katar, čitaj Danico in kihaj boš tri dni. Komar, ti pa pojdi spat! —

V Chicagi ne dobiš tovrstnega ko-nja izpod pet dolarjev na dan. Do-biš pa lahko človeka t. j. delavca za dva dolarja in tudi za poldrugi dol-lar na dan. Človek je torej ceneji kot žival; delavec, ki se tusti plača-ti za vsak piškavi denar, je potem-takem na cenejša roba na sennju, kjer kupuje kap. tal. st. In kadar pr-idejo volitve, ko se gre zato, da se predrugačijo naše gospodarske in politične razmere, pa je delavec še tako neumen, da ponovno glasuje za kapitaliste, kateri ga potem ker-pujejo in prodajajo od semnja do sumnja — od delavce do delavce. Za kar delavec glasujejo, ravno to potem imajo.

**Po volitvah v
Avstriji.**(Izvirni dopis iz stare dokovine.
Dolenjsko.)

14. in 23. maja so bile v cislitva-niji volitve za državni zbor po no-vem občen volilnem pravu. Zma-gali so socijalni demokrati v veli-kem številu, priborili 87 poslanskih mest. Ne na Nemškem, Francoz-kem, Angležkem, v teh starih deželah fabrik, industrije, v teh deželah prvega postanka socialističnega gi-banja — nimajo državni parlamen-ti toliko socialno-demokratskih po-slancev, kakor jih bo imel naš av-strijski državni zbor. Računilo se je, da bo prišlo po občen volilnem pravu toliko klerikalcev, — in kar je isto, — krščanskih socialistov, v državni zbor, da bodo avstrijske vlade uničevale liberalizem in od-cerkva neodvisen socializem. Ali prišlo je drugače, in dobro discipli-nirani socijalni demokrati bodo pre-krizavali vsako tako teženje. Av-strijski Slovani so dali veliko šte-vilo socijalno demokratičnih po-slancev. Žal, da Slovenci nobenega! Kmetje na Kranjskem volili so kandidate, katere je priporočal fa-rovž; drugače pa na slovenskem Štajerskem. Tam so si kmetje v dveh volilnih okrajih sami poma-gali ter proti volji farovža sami izbrali in tudi izvolili svoje kmete-kandidate, in to v Savinski dolini in v okrajih Saške doline. V okrajih Laško, Sevnice, Brežice je dobil kmet Roš iz Hrastnika 3500, kleri-kalni advokat dr. Benkovič pa 4400 glasov. Kmet v laškem in sevn-škem okraju je še revež. Socijalni demokrati v Trbovljah, Hrastniku co po večjem volili Roša. Nikjer na Kranjskem niso kmetje dosegli ta-ko veliko manjšino, kakor v tem štajerskem okraju. V mestu Mari-bor pa so slovenski posvetnjaki že pri prvi volitvi glasovali za soc. de-mokrata in s svojimi glasovi pripo-mogli istemu do zmage. V Trstu so tudi slovenski ljudje glasovali za soc. demokratične kandidate; tam sta izvoljena dva. Na Kranjskem so le kočevski kmetje volili poslanc-a proti kandidatu farovža. Kmeti so volili z večino tisoč glasov kneza

Auersperga, farški pa so se za-vzornali za nekega starega profesor-ja. Neki v-solki člen cesarske rod-bine je želel, da Auersperg ne zma-ga; farovž je to željo upošteval, — pa ni šlo. — Glede meščanov na Kranjskem je volilni zakon določil le za Ljubljano jednega poslanca, drugi meščani so imeli voliti s kme-ti in delavci. V Ljubljani bil je iz-voljen pri drugi, ožji volitvi župan, liberalec Hribar. Pri prvi volitvi ma-je manjkal jeden glas do večine. Na Kranjskem so kmetje volili vse, kar jim je velel voliti duhovnik. Med desetimi kranjskimi poslanci, kate-re je volil kmet, so le trije kmetje. V Ljubljani imel je meščani, ki je duhovnik nasproten, precej težak boj. Nemci so tam postavili svoje-ga kandidata in socijalni demokrati svojega. Nemcev je bilo malo gla-sov, soc. demokrati pa tudi le ne-kaj čez 600. Volitev v Ljubljani je pokazala, da kranjsko meščanstvo, kar ga ni uradnik, ni bogsigavedi kakšno trdno v bojih zoper farovž, klerikalni kandidat pasar Kregar je pri ožji volitvi dobil sicer za tisoč glasov manj, kakor župan Hribar, — volilo je klerikalca tudi precejš-nje število ljubljanskih Nemcev, — ali ker soc. demokrati v Ljublja-ni še nimajo pravih tal, pridobili so v Ljubljani klerikalci precej voli-cev za svojega kandidata. Seveda je pa povsod v Avstriji, in kaj pada tudi na Slovenskem, — prižnica in govodnica pritiskala, in so se žen-ske nahujskale. Kranjsko kmetstvo ženstvo je zaljubljeno v obrte du-hovniške obraze, v "gospode", — če niso prestari!

(Dajže pride.)

**Poglavje o pasjih
dneh.**

Času primerna študija.

V Blaznikovi pratiki, ki je name-njena krščanskim dostojnim ljudem slovenske govorice, se nahaja poleg družih svetnikov tudi dvojce pasjih dni.

Kdo je uvrstil ta dva pasjaka med obojespolne svetnike v pratiki mi ni znano in se zato tudi ne bri-gam.

Ampak nekaj drugega je, kar vo-di človeka, da bi se zanimal zato pa-ro v pasji podobli.

Zdrav razum človekov namiguje misli, da imate pasji podobi v do-stojni, krščanski pratični zbirki svoj vzrok oziroma namen, in da morati uplivati kolikor toliko na kompozicijo (sestavo) skupnih do-stojnih svetnikov in svetnic, bodisi že radi enostavnega soglasja: da spadajo v renomé (okvir) pratike kot premagani pasje nature in da tako obojespolni svetniki triumfirajo nad njimi, ali pa: da so meseca julija in avgusta pasjaki pripomi-gli do večjega števila svetnikov in svetnic.

Ena teh dveh teorij je mogoča; lahko pa je tudi, da temu ni tako in da so kakšni drugi vzroki ali name-ni ozir. po-meni v teh pasjakihi.

Če je stvar taka, tedaj bi lahko rekli, da so pasjaki v pratiki zaradi tega, da vzdržujejo navidezno rav-notežje med čisto svetostjo in pa-moro grešnostjo, ki se lahko pred-stavlja s pasjaki in ki ima svoj višek običajno v juliju in avgustu.

Ta teorija (priznava) se strinja naposled tudi s simetrijo (soraz-mernostjo) praktične kompozicije z ozirom na realno (resnično) živ-ljenje na tem svetu.

Z druge strani napr. bi našli lah-ko še en vzrok o pasji navzočnosti v pratiki, in ta bi bil poslednji.

Pratika je namreč urejena neko-liko obsežneje kot koran ali sv. pi-smo; urejena je nekako v dvome-rilnem obsegu: eterno in materija-lno, t. j. duševno in telesno ozir. fi-zično. Eterno sliši izven nature, to je izven pratike; materialno sliši pa v pratiko.

Pasja eterija je po svojem bi-stvu izven nature — pri svojem manufaktoru; materija, prenešana v podobi in spomin pa v pratiki, kjer je uvrščena ostala spominska materija obojspolnih svetnikov.

Podobe vzbujajo spomin; poseb-no če je človek fanatičen si brez teh ne more poklicati spomina, ki si ga želi. Dober primer zato so razne mošeje in cerkve.

Če je stvar navsezadnje taka, da so pasji dnevi v pratiki, glede mi-losti pri manufaktoru (ustvarite-lju) — dajati po zasluženju njih častilec svoje enilosti — avtonomi-ni, t. j. enakopravni, tedaj naj v vseh tu navedenih slučajih prosi Pavliha iz lote 53te ta dva patrona za te milosti.

Če so pa vse tu navedene teorije zgrešene in da so pasjaki prišli v pratiko po svojem velikem zaslu-ženju v stanju umobolnosti (naj-višji rekord v nevarnosti te boleznj preneso te živali), tedaj je Pavliha proti hišnim vratim, hkrati je ši-kurent pasjih dni in bo tretji pa-sjak v Blaznikovi pratiki in sicer zabeležen v mesecu ledu — prihod-njega stoletja.

Undesirable.

Listnica uredništva.

Sodrug P. K., Brooklyn, N. Y.: Preveč osebno in malovažno za širjo javnost. Cerkvam mi ne daje mo nobenega pardona, potem naj se notri eden obnaša dostojno ali slabo. Pa brez zamere!

Ostali sodrugi dopisniki naj nam tudi oprostite, da smo več dopisov odložili. Eni — bolj lokalnega po-mena — so že zastareli, a drugi zo-pet vsebujejo stvari, o katerih je Gl. Sv. že veliko pisal. Sodrugi naj nam raje pišejo o delavskem giba-nju v socialističnem smislu in ob-enem propagirajo za socializem. O-sebnih napadov samokrajevnega značaja in brez večje važnosti za stranko ne bomo priobčevali.

REZOLUCIJA

jakne pučke skupštine, držane dana
23. lipnja 1907, u Alle-
gheny, Pa.

Sakupljeni radni narod na ovoj skupštini, baveči se sa dogodjaji-ma, koji su se dogodili, od pada Kuhena Hedervaryeve vlade, pa do danas, izjavljuju sledeće:

Naseljeno radništvo u ovoj oko-lici sa napetim zanimanjem pratilo je celi rad hrvatske vlade kao i hrvatskog sabora te uvidja, da kroz celi rad gore naznačene vlade, kao i sabora, nije učinjen niti jedan važniji korak u podizanju ekono-mskog stanja seljačkog, kao niti u pogledu kulturnom, raznih ustavnih razvika blagostanja, za celokupni hrvatski narod.

S razloga toga pozivamo svu bra-ću i drugove, sa ove i sa one strane oceana, da u ovim ozbiljnim časovi-ma trizno bdije nad radom sada-nje vlade, kao i zastupstva, koje ni-je bilo voljno za celog svog zasje-danja, da izvoštji, ili da pokuša iz-voštiti narodu najpotrebitija pri-padajuća mu prava, s kojim su ali obećanjem došli na kormilo današ-nje vlade i narodnog zastupstva.

Korak, koji se poduzeo glede je-zičnog pitanja, držano opravdanim, ali drži no takodjer, da bi isti bio u kratkom vremenu riešen, kad bi da-našnje vladajuće stranke Hrvatske i Ugarske pustile narod, da bira svoje zastupnike po občen, tajnom i izravnom pravu glasa. Dok se ali isto boje avesti, do toga držimo, da celi njihov rad jeste iluzorna igra, pošto 2% naroda nemože odlučivati i stvarati povoljne zakone za sav ostali pravni narod.

N. Banjanin, D. Gorupič,
presjednik, tajnik.

KORIST VSACEGA MOSKEGA JE, DA SE BRIJE SAM

Britveni stroj Patent Gem, kojegakline so izdelane iz najboljšega angleškega jekla se prodaja v obče po \$5, — in je v svoji sestavi najbolj praktičen, z katerim se zamo-rate obriti v 2 minu-tah, tako kot bi došli od brivca. Pri brijen-ju z tem strojem se Vam ni treba nič ra-zumeti v brijanju in Vam osemogoenose urezati. Kline stroja se nabrusijo na jer-menu, kakor pri nava-dni britvi; tako Vam je uporaba stroja ga-rantirana za vedno.



\$3.00

Ta stroj stane pri nas samo \$3. ter Vam ga damo 3 mesece na poskušnjo, ako v teku tega časa z strojem ne bode zadovoljni, ga zamorete nazaj poslati, nakar Vam denar povrnemo. Ne odlašajte torej in naročite siga takoj, z kate-rim bode gotovo popolnoma zadovoljni. Pri naročitvi stroja pošljite 50c v stempah, a ostalo svoto glačati bode na expresu. Kedar pa pošlje celo svoto \$3.00 v naprej, temu pošljemo stroj po pošti, poštne preplate.

Pišite v materinem jeziku na: L. GUARDIA & CO.
210 214 E. 112 St., New York, N. Y.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi ni-ste imeli, stejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predme-te označene in tako lepo popisane, dase vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisa-no. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po o-glasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega pred-meta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to-do-kazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglej-te blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slam-nikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.



Slovenska Narodna



Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 937 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.
 Nadzorniki: DAN, BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.
 Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise enotnemu tajniku.

Ernest Haeckel: Svetovne uganke.

Prireja J. K.—r.

Splošna kulturna slika. Koncem 19. stoletja ljudi se mislečemu opazovalcu izredno pomenljiv prizor. Vsi izobraženci so v tem edini, da je to stoletje v mnogih ozirih neizmerno visoko nadkrililo vse prejšnje dobe ter rešilo probleme, ki so se sprva zdeli neteljivi. Ne samo, da se je pravo spoznanje narave v tej dobi nepričakovano razširilo v teoretičnem (v izključno znanstvenem) oziru, temveč tudi njegova čudovito plodna praktična uporaba na polju tehnike, industrije, prometa itd., je dala vsemu našemu modernemu kulturnemu življenju docela novo lice. Na drugi strani pa moremo zabeležiti na raznih poljih duševnega življenja in družabnih odnosov nasproti prejšnjim stoletjem le mal napredek ali pa nobenega, — da, čisto smo priporočeni celó kar naravnost priznati obžalovanja vredno nazadovanje. Iz tega očutnega nesoglasja pa ne izhaja samo neprijeten čut notranjega razpora in neresničnosti, temveč tudi nevarnost hujših katastrof (silovitih preobratov) na političnem in socialnem polju. Ne le pravica, ampak tudi sveta dolžnost vsakega odkritostnega in človeštvo ljubečega znanstvenika je torej, da pomaga po svoji najboljši vesti to nesoglasje ublažiti in iz njega izvirajoče nevarnosti preprečiti. To pa se po našem globokem prepričanju more zgoditi le z neutrudljivim iskanjem čiste resnice, in potem ko smo isto spoznali, da jo tudi pogumno in neprizrito pred vsem svetom izpovevamo.

Napredek v spoznavanju narave. Ako si predložimo nepopolnost naravoslovnih ved početkom 19. stoletja ter jo primerjamo z visokim razvojem koncem te dobe, vsmo se slehernemu večaku zdeti ta napredek v teku tako kratkega časa upravičeno veliki. Vsaka posamezna panoga naravoslovstva sme se ponašati, da se je v teku našega stoletja, — osobito v drugi polovici — ne samo gledé obsega mogóčno razširila, marveč se tudi čudovito poglobila. V mikroskopičnem*) spoznavanju najmanjših stvari, kakor tudi v teleskopičnem raziskavanju največjih, zadobili smo zdaj neprecenljive vpogled v stvari, o katerih se naravoslovci pred sto leti niti sanjali ni in ki so se sploh zdele nemogoče. Zboljšani načini mikroskopičnega in biološkega**) preiskovanja nam niso le vsepovsod v kraljestvu enoceličnih (enostaničnih) protistov***) odkrili "neviden svet

življenja", ki je na oblikah neskončno bogat, marveč nam tudi v najbolj majhnih celici (stani) počezali skupni (elementarni organizem) (prvinski sestav), iz čegar družabnih staničnih zvez, takozvanih tkanih ali nitij, je sestavljeno telo vsake večstanične rastline in živali kakor tudi človeka. To anatomsko znanje*) je največjega pomena; isto se spopolnjuje z embriološkim dokazom, da se je namreč vsak višji mnogoceličen organizem razvil iz ene same enostavne celice, — iz "oplojene jajčne celice". Velevažna, na tej znanosti utemeljena teorija o celicah nam je še le odprla pravo razumevanje za fizikalne in kemične kakor tudi za psihološke (duševne) življenjske procese, — one skrivnostne pojave, katere so si poprej razlagali kot učinek nadnaravne "življenjske moči" ali pa "neumrjoče duše". Tudi pravo bistvo raznih boleznij je postalo zdravniku šele pótom stem združene celularne patologije**) jasno in razumljivo.

*) *anatomsko znanje* je ona ve da, katero smo si pridobili vsled podrobnega temeljitga preiskavanja posameznih delov kake stvari, "anatomiein" je grška beseda in znači: prerezati, razsekati; n. pr. zdravniki razkosajo mrliča, da na posamičnih delih študirajo vzroke bolezni ali nastopivše smrti; to je anatomsko preiskavanje.

**) *celularna patologija*: nauk o celičnih boleznih.

Opomba. Pod tem naslovom "Svetovne zagonetke" prinašali bomo velezanimive razprave svetovno znanega nemškega učenjaka Ernesta Haeckelna. Naših čitateljev naj nekoliko suhoparni uvod nikar ne plaši. Vsaka poznejša razprava bo tem interesnejša in v najvišji meri poučljiva. Pod črto smo obrzložili nekatere manj znane znanstvene izraze. Upamo, da smo stem našim ukaželjnim naročnikom ustregli.

IZJAVA!

Ker nameravam v par tednih radi posebnih vzrokov tičočih se mojega premoženja ozir. dedšine v staro domovino oditi, naznanjam vsm, osobito onim v Joliet in drugod, kateri so se pri meni naročili na nov časnik "Jugoslavenski Gospodar v Ameriki", da sem od istega odstopil in ravno tako od "Jugosl. naselniškega društva", 375 W. 16th str. Chicago, Ill.

Obenim toplo poročam vsm svojim rojakom g. Alexander Tomana kot poštenjaka v vsih ozirih.

Moja srčna hvala vsm, katerih zaupanje sem zadobil in so se že po prvi izdaji "Jugosl. Gospodar v Ameriki", nanj naročili. Preskrbel sem, da bodo vsi dobivali list v redu in če bi se pripetila kaka pomota, se štum jaz odgovornega zato. Živili!

Frank Pleško,
75 W. 23rd Pl.
V Chicago, Ill., 11. julija 1907.

Dopisi.

Claridge, Pa. — Malokdaj zide iz naše naselbine kake dopis v časnik, zatorej Vas prosim, cenjeni urednik, da vzamete te vrstice v "Glas Svobode", kateri je glasilo naše S. N. P. Jednote. V tukajšni naselbini živi precejšno število Slovencev. Delavci vsih narodnostij so zbrani v osmih društvih, med temi je tudi naše društvo "Bratoljub", pripadajoče k S. N. P. J. Slednja Jednota je v našem kraju začela jako napredovati vzle zaničevanju, katerega so jej vneli katoličani iz početka izkazovali — pa delavci v Claridge so se tudi začeli prebujevati k zavednosti in medsebojnemu bratoljubju. Tukajšni možakarji starega kopita trdijo, da smo udje društva "Bratoljub" sami socijalisti. In če bi bilo tudi res — ali je to kaj nesramnega ali nečastnega? Socijalizem spremlja pota delavcev katera vedejo delavce h sreči in zadovoljnosti, on se ogiblje onih potov, na katerem se šopiri kapitalizem in kateri peljejo delavce samo do pogube in do hlapčevstva.

Ko bi le v Claridge vsi delavci spadali v delavsko organizacijo, ko bi se vsi Slovenci tukaj naročili na "Glas Svobode" in ko bi vsi odrekli pokorščino plesati tako, kakor jim "gaspud" žvižga, potem bi bili veliko na boljem. In ko bi vsi slovenski delavci čitali "Glas Svobode" bi tudi pristopili k S. N. P. J.

30. maja je imelo tukajšno društvo S. Mihaela, Arkangela, spadajoče k J. S. K. J. razvitje zastave. Naprosili so slovenskega duhovnika, da bi prisosteval tej slavnosti in da bi opravil mašo in izpovedoval. Slovenski duhovni prišel, zatorej so se društveniki omenjenega društva obrnili do poljskega "božjega agenta", kateri je pa od vsacega člana tirjal en dolar za pravico, da sme stopiti v cerkev! Proti temu so pa člani štrajkali — drugi dan je pa duhoven za sedem dolarjev v šoli opravil dotični "business", potem pa se je odpeljal za drugim "jobom".

Zavedni slovenski delavci! pridružite se k onim društvu, kateri so zvezani s S. N. P. J. ter čitajte njeno glasilo "Glas Svobode", ker to vas bo peljalo iz hlapčevstva do zmage delavskih pravic. Pozdrav vsm rojakom po Ameriki, Gl. Sv. pa obilo naročnikov predplačnikov.

Premogarij v Claridge, Pa.

Denver, Colo. — Blagovolite natisniti moj dopis v cenjeni list "Glas Svobode".

Ravnokar mi je A. S. prišel v roke in razvidel sem iz njega, da Slovence ne hoče družega, kakor povzdigniti se na oblake in nad celim svetom. Človeku se kar gabi, če čita reči, kakršne so tiskane v štev. 2 S. Amerikinezarja. Pravi, da so se zbrali oblaki nad chicasko svobodomiselnostjo, kako je da se zabliskalo in kako je slednjič tresčilo. Od kot pa je oblačno nebo, blisk in tresk izšel? Vi faruceljni tega ne povedate! Vaše zakrite objave, vaše vohunstvo je to storilo — da se je pa pisala nemoralna stvar, ste vi krivi, ker vi ste nesramne reči ugajali, katere so dale "Gl. Sv." povod o njih pisati. To je bila njegova sveta dolžnost, ker bolje je, da se naenkrat nekoliko ljudi na vaših delih pohujša, kakor pa, da bi na vse veke in v vsih kotih ugajali pohujševanje.

Povejte mi no, vi izdajalec Kristove vere in lenuhi ali smo delavci — trpinji zato v Ameriko prišli, da bi nas vodili po pravih vzvišenih nankih Kristovih. Vedno tožite, da ste malo plačani, ko mastne nove v žep vtikate; zakaj pa ne odslovite vaših kuharic, če vam res tako hudo gre — zakaj si ne kuhate sami, vsaj časa imate le preveč, vsaj more to marsikateri premogar delati, če-

ravno se more ukvarjati po 9—10 ur pri mučnemu in nevarnemu delu. Ko bi bili prisiljeni duhovni take dela opravljati, bi bilo več sprave in miru med ljudmi in narodi. Potem bi tudi Slovencevi žlindroveci vedli bolje Kristove nauke tolmačiti. Vi, farji, vi se ozirate z ljubeznijo do vaših kuharic, vse drugo pa sovražite in le takrat roko proti svojemu bližnjemu stegnete, če slutite, da bo v njej kaj ostalo.

Slovenceve Amerikinezarji pišejo, da je zadnji čas, da se pišanje o sodnijskih obravnavah, tičočih se Gl. Sv. opusti, zraven pa se maziljeno porogujejo, katere je roka "postave" zadela. Tudi, če pojedine osebe trpe, to ne zadene prav nič glasilo S. N. P. J. Ako ti Amerikinezarji pišejo, da Gl. Sv. boga zaničuje, oni s tem mislijo, da je prestopil njevo dostojnosti, če očita farjem njih pregrehe, katere si dovoljujejo nasproti ženskam. Vi, pripadniki rimskega moloha niste družega učinili, kakor, da ste na glavah M. Konde in J. Kakerja spletili zmagovalen venec in še to, da bodeta imenovana zana-prej še bolj natanko pazila na obnašanje farjev. Vi pravite, da bog ve koliko duš je Gl. Sv. pogubil, ne vem če je to res ali ne, vem pa zagotovo, da vas naše duše proklete malo brigajo, temveč pa dolarji, katere vi izerpavate iz naših žepov. Vi ste odpadniki pravega nauka in prišel bo kmalu čas, da vas bo delavstvo potisnilo med staro šaro, katero miši in podgane glodajo. Vi sramovatelji S. N. P. J., vi oviralec vsega napredka, ali ste že pozabili, kako ste J. S. K. J. nasprotovali, ko črnili in obrekovali, vzletemu pa se je razvila v košato drevo. S. N. P. J. pa bo v kratkem vse druge Jednote prekosila in ne bo dolgo, ko bodo vsi Slovenci v Ameriki združeni v enaka pravila in ravnila, katera so podlaga S. N. P. J. Noben ameriški državljani, kateri cenijo svobodo, se ne bo vklestil v tako duševno tiranstvo, kakršno veje iz pravih katoliških Jednot.

Naj omenim na temu mestu tudi žalostno novico o smrti rojaka Koščaka, doma nekje od Grosupljega; v Ameriko je prišel pred osmi leti, bolehal je že dolgo časa v Salida, Colo. Pred 14 dnevi se je prišel sem zdraviti in je bil v deželni bolnici samo 8 dni. Pripadal ni k nobenemu slovenskemu društvu; res žalostno je to in težko je razumeti, kar ni slovenske naselbine, kjer bi se ne nahajalo kako slov. društvo.

K sklepu kličem vsm zavednim rojakom krepki živijo! — Glasu Sv. pa mnogo vspeha v boju proti hudobam, katere tlačijo delavstvo, namreč: farštvo in kapitalizem!

Joe Debeve,
4620 Humbold St.

Pullman, Ill., 10. jul 1907.

Cenjeno uredništvo Glas Svobode v Chicagi, Ill.: — Prosim, da priobčite v našem priljubljenem listu sledečo žalostno vest:

Tukaj je umrl nagle smrti rojak John Pele, star 26 let, rojen v Ribnici na Kranjskem. Uslužben je bil pri tukajšnji Pullman Car Co. in se je pri delu prehladil nakar se ga je kmalu lotila hitra sušica, tako da je v teku osmih dneh umrl v Alexian Brothers bolnici v Chicagi. V stari domovini zapuščal žalostno mater in enega brata.

K sklepu naj omenim, da umrli rojak ni bil pri nobenem podpor-nem društvu, katerih je vendar šest v bližnjem So. Chicagu.

Tukaj je zopet en vzgled za rojake, ki niso pri nobenem podpor-nem društvu. Zatorej, kdor še ni pri nobenem podpor-nem društvu, naj pristopi sedaj, ko ima še lepo priložnost. Nesreča nikdar ne počiva, zato pa mora človek biti previden in pripravljen za vsak slučaj. S pozdravom Frank Levstik.

Kako se vednost prostituira kot plačana služabnica kapitalizma.

Boise, Idaho, 8. julija. — Hugo Muensterberg, profesor psihologije na vsenčilišču v Harvard, se je pretekli teden mudil tukaj, da "študira" Orcharda. Koj ko se je povrnil v Boston, je javno izrekel, da Orchard ne govori drugzega ko resnico. Zagovornišvo obtožencev je nato izdalo sledečo izjavo, katero sta podpisala pravdnika Darrow in Richardson:

"Profesor Hugo Muensterbergova izjava, da Orchard — kateri se je priznal morilec — govori samo pravico, ni nič drugega, ko plačano pričevanje. Profesor je prišel sem, da kot uslužbenec McClure-vega magazina, kateri je ob istem času priobčeval življenjepis Orcharda, potrdi in vkrepi, kar je ta življenjepis obsegal. V pripovedka se je mogla jako skrečiti in prečrtati, ko so prve priče zagovornikov veliko Orchardovih trditvev označile kot laž. Stem je ta pripovedka zgubila vso vrednost v senzijskonalnem pogledu. Vsled tega je bilo potrebno v interesu izdajateljve magazina, da pošljejo sem večšaka, katerega naloga bi bila v celo stvar vepiti kaj zanimivosti.

"Profesor Muensterberg je bil tukaj gost obtoževalnega urada; druge stroške je pa plačalo založništvo magazina. Profesor ni videl Orcharda ko je prišel in sploh niti besede ni slišal, katere bi on govoril; tudi ni videl in ni slišal Haywooda, Moyerja in Pettiboneja, ravno tako ni obče-val z njihovimi zagovorniki. On je prišel sem iz golega namena, da zasluži svojo mezdo in nam se zdi, da njegovo govorjenje o Orchardovem resničoljubju ni nič drugega, ko izkazevanje hvaležnosti za prejeti denar.

"Profesor Muensterbergovi nazorji zadostujejo pač mešetarski reklam v svrhu životopisa morileca, za vsed ruogo pa je njegova izjava brez vsekake vrednosti.

Clarence Darrow,
E. F. Richardson.

Slovenske novice.

— Minolo nedeljo so nas obiskali gg. Ivan Agnič, Steve Agnič in Paul Schneller, vsi trije iz Calumeta, Mich. Prišli so v Chicigo po kupčijskih opravkih in so se tu mudili več dni. Da se je našim calumetskimi prijateljem skrbelo za obilo zabavo, posebno zadnjo nedeljo, je samoobsebi umevno.

— Dne 30. janija je v La Salle, Ill., umrl nagle smrti rojak Anton Avbelj. Našli so mrtvega pri Fr. Brodniku. O pravem vzroku njegove smrti se ne ve še nič natančnega. Pokojnik je bil star 27 let in doma iz Ljubljane. V Ameriki je bil pet let.

Listnica upravnitstva.

Opozarjamo opetovano svoje cenjene naročnike, ki se preselijo, da nam poleg novega naslova naznani-jo tudi stari naslov, kar jih ne stane mnogo truda, nam se pa dolgo-trajno zamudno iskanje prihrani.

Delavci! Pristopajte k delavskim unijam, kjer se nahajajo v vašem okolišču. Posebno velja to rudarjem v Minnesoti in drugod po zapadu, koder ima Western Federation of Miners svoje lokalne unije.

Organizacija je moč, s katero računafo vaši delodajalci.

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sam producira.

*) mikros — majhen; skopein — gledati, opazovati; mikroskop — drobnogled; temu nasproti teleskop — daljnogled, kakoršnega rabijo zvezdogledi.

**) biologija — nauk o bistvu življenja, življenjeslovje.

***) protos — prvi; protisti — najenostavnejše prazivalice, obstoječe iz samo ene celice.

Kdo je povzročil potres v Friscu?

"V jutranjih listih sem čital vest, da hoče državna persekucija v Boise, Idaho, dokazati po Harry Orchardu, da je unija Western Federation of Miners odgovorna tudi za — veliki potres v San Franciscu. Tukaj se pa že vse neha, kar počne ta majnarska banda! Ej, Hennessey?"

"Bodi no pameten, Mr. Dooley; kdo bo vruga to dokazal! Potres je vendar povzročila narava."

"Oh, ti nisi na pravej poti, Hennessey. Narava ni imela tam nič opraviti. Ali misliš, da je bila strašna katastrofa, ki je uničila cvetoči San Francisco, res posledica kakšnega potresa? — Pamet, pamet! Nič drugega ni bilo, kot rezultat velikanskega komplota iz notranjih krogov" W. F. of M. z Moyerem, Haywoodom in Pettibonom na čelu. Zločin je pa odkril kralj McPartland. Na, prepričaj se sam, kaj častnik pravi!"

Dooley čita:

Harry Orchard je včeraj na svedoškem stolu govoril tako-le:

"Bila je temna in viharina noč —"

Odvetnik od zagovornišva: "Kterega leta je bilo to?"

Orchard (naglo): "Kako bi jaz to vedel!"

Državni pravdnik: "Jaz ugovarjam proti temu uprasanju, 'your honor', priča vendar ne more tožiti samega sebe."

Zagovornik: "In zakaj ne?"

Pravdnik: "Častivredni zagovornik se ne rabi vtikati v vsako besedo! — Jaz sem edini v tej sodni dvorani, ki smem to storiti."

Orchard nadaljuje svojo izpoved: "Bila je temna in viharina noč — kakor sem prej rekel —; jaz sem sedel na stopnicah in delal bombe. Ravnokar sem nasul štiri-desettisoč funtov dinamita v eden stari škorenj, ki mi ga je dal Haywood, kar dobim 'per special' pismo od Pettibona. Pisal mi je, da pride v San Francisco poseben vlak, na katerem bo deset rudniških magnatov iz zapada. Moja naloga pa je, da se moram dobro pripraviti in pognati v zrak celo mesto, kakor hitro pride parnik z magnati —"

Zagovornišvo: "Parnik? Ma lo prej ste pa rekli, da Vam je pisal o vlaku —"

Orchard (naglo): "Parnik, parnik! O vlaku sploh nisem govoril."

Pravdnik: "Jaz ugovarjam, 'your honor', mi vsi dobro vemo, da Orchard govori le o parniku. Priča, nadaljuj!"

Orchard: "Tako sem najel sobo na Washington str. in tam sem naredil še petindvajset bomb. Rabil sem nitroglicer in, dinamit in 'salt-peter', katerega sem našel na Armourjevih šunkah. Bombe in škorenj z dinamitom sem naložil na voz in mož, z imenom Smith, je vse skupaj odpeljal na Folsom str. ob morskem bregu. —"

Zagovornišvo: "Kje je zdaj ta Smith?"

Orchard: "Umrli je. — Well, v pristanišču sem potem delal vso noč in polagal bombe na primeren prostor pri vodi. Med dinamit sem postavil steklenico kisline, a na zamašek od steklenice sem pa pritrdil vrvice, s katero sem potem iz varne daljave odmašil steklenico in tako povzročil eksplozijo. Da povem na kratko. Parnik je prišel in potniki so se izkrcali na suho. Jaz sem vse opazoval od daleč, toda poznal sem vsacega, ki je prišel — z vlakom, kajti potniki so še imeli 'Pullman-checke' na klobukih. Čakal nisem nič. Potegnem za vrvi, steklenica se je odmašila, dinamit užgal — in ves San Francisco se je strahovito zazibal, hiše so pokale in čez malo časa je bilo celo mesto v razvalinah, katere je obližnil velikanski plamen... Ljudje so pa mislili, da je bil potres."

Zagovornišvo: "Ak se Vam je potem nakana obnesla, ste ubili kapitaliste?"

Orchard: "No sir, onih rudniških magnatov sploh ni bilo na dotičnem vlaku..."

V sodni dvorani je bilo vse tiho. Poslušalcem je malo manjkalo, da niso groze odreveneli; Haywood je bil bled kot stena; Orchard si je vihal brke, državno pravdnštvo je pa — triumfiralo.

"Ali je kaj takega mogoče," se je začudil Hennessey, "kje imajo pa dokaze?"

"O, dokazi so že tam," odvrne Dooley. "V San Franciscu, v sobi na Washington str., kjer je Orchard stanoval, so našli — zamašek, pritrdjen na vrvi, katerega je Orchard rabil, ko je s pomočjo kisline zažgal dinamit. Da je zamašek dober 'proof', dokazuje tudi to, ker se nahaja na njem 'union label'."

"Miners Magazine".

Nota.

Za vsebino oglasov v Gl. Sv. ni odgovorno uredništvo mihi upravništvo.

POZOR!

Soba, z vso hišno opremo opremljena se odda v najem na Centre ave. Jako primeren prostor za enega ali pa dva samca. Dotičnik ima lahko v ojej hiši hrano (board). Kje in druge podrobnosti pove upravništvo Glasu Svobode, 669 Loomis str., Chicago, Ill.

SPREJME SE izurjen pevovodja za v Denver, Colo. Kdor ima veselje in zmožnost, naj se prijavi na naslov: Joe Debeve, 4620 Humboldt st., Denver, Colo. — Plača po dogovoru.

IŠČEM v svrhu ženitve pošteno slovensko dekle, izurjeno v gospodinjstvu, staro od 20 do 30 let. Če mogoče, s fotografijo. Tajnost zadržana. Ponudbe na I. C. K., Box 58, Dalzell, Ill.

IŠČEM svojega brata *Alojza Glaviča*. Pred štirimi leti je bival v Conemaugh, Pa., in od tega časa ni več slišati o njem. Kdor bi za njegov naslov vedel, naj mi ga blagovoli naznaniti. — *John Glavič, Box 323, Conemaugh, Pa.*

IŠČE SE kapelnik za novo ustanovljeno godbo v Pueblo, Colo., kateri posel lahko opravi kot postransko službo. Preskrbimo mu tudi dobro delo. Plača po dogovoru. — *Odbor godbe, 117 Northern av., Pueblo, Colo.*

Kmetško posestvo na prodaj

v stari domovini. Obstoja iz vseh gospodarskih poslopij, legega vrta, polja in gozdov ter je lepo urejeno. Lepa prilika za vsacega, ki hoče iti v stari kraj in si tam preskrbeti posestvo. Natančneje pove A. Bradač Box 464 Hibbing, Minn., ali pa lastnik J. Bradač, M. Lese št. 8. p. Kerka, Kranjsko, Austria, Evropa.

Naši zastopniki.

Za Eveleth, Minn.: John Rožanc.
Za Calumet, Mich., in okolico: Leo Junko.
Za Chicago, Ill.: Frank Mladič, 587 So. Centre ave.
Za državo Wyoming: Lorenc Demšar.
Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.
Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.
Za Cleveland, O.: A. Kušnik.
Za Colorado: Joe Debeve.
Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.
Za Roslyn, Wash.: A. Janaček.
Za Milwaukee, Wis.: John Kalan.
Za Joliet, Ill.: M. Požek.
Za Steelton, Pa.: Joe Majzelj.
Za Clinton, Ind.: John Kolar.
Za La Salle Ill. in okolico: Valentin Potisek.

Opomba. — Cenjeni rojaki v navedenih krajih se smejo z zaupanjem obrniti na imenovane sodruge-zastopnike, bodisi z naročbo na list ali knjige.

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrugi, širite ga!

Ozdravljena težke bolezni ženskih ustrojov maternice belega toka, bolečin v želodcu in križu



Marija Rezič
209 5th St. Union Hill, N.J.

zahvaljuje za zadobljeno zdravje primariusu najznamenitejšega, najstarejšega in najzanesljivejšega zdravniškega zavoda v New Yorku in ta je:

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE.

To je edini zdravniški zavod v Ameriki v katerem prvi svetovni zdravniki in Profesorji posebnim modernim načinom zdravijo vse bolezni brez izjeme, bodisi katere koli ukutne, kronične ali zastarele bolezni kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vse bolezni v trebušni votlini bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, reumatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke onanije (samoizrabljanja) šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, mazulje, lišaje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavoboli, neredno mesečno čiščenje, beli-tok, bolezn na maternici, i. t. d. kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. Tu edino se ozdravi jetika in Sifilis točno in popolnoma, kakor tudi vse **tajne ali spolne bolezni**.

Zato rojaki Slovenci! mi Vam svetujemo, da poprej nego se obrnete na katerega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, prašate nas za svet, ali pišete po **Novo obširno knjigo "ZDRAVJE"**, katero dobite **zastonj**, ako pis mu priložite nekoliko znamk za poštino. Ta knjiga obsega preko 160 strani z mnogimi podučljivimi slikami v tušu in barvah.

ZASTONJ!



ZASTONJ!

Ozdravljen od reumatizma v rokah in nogah.



John Trebec
Box 196 Tercio, Colo.

Vsa pisma naslavljajte na sledeči naslov:

**The Collins
N. Y. Medical Institute**
140 West 34th St.
NEW YORK, N. Y.

Potem smete mirne duše biti prepričani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja

Ozdravljena od slabokrvnosti, kašlja, težke bolezni v prsih in zlatenice.



Johana Košir
Box 122 North Bergen, N.J.

Slovenem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli!
Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnimi pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriškanskih izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.



NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Rojak, kateremu si včeraj dal "Glas Svobode", da je čital, je danes pripravljen naročiti se nanj. Pojdi k njemu in videš boš, da je res.

MATIJA KIRAR GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk. Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje.

Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

[Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.



Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in drugo potrebačine.

Telesni ustroj...



Hrana, katero uživamo, je tvarina potrebna za rast našega telesa. Ali prej, nego telesu koristi, mora biti prebavljena.

Pogoji za dobro prebavo so: 1) Slat. 2) Zdrav in delaven želodec za izvedbo asimilujočega procesa.

Kadar ni naravne želje do jedi, ali je želodec nesposoben hrano prebaviti, ostane hrana v želodcu in je podvržena kisanju in gnilobi.

To je neprebavnost. Kadar isto zauemarimo dlje časa, nastane kronična neprebavnost. Teža v želodcu, slovolja, glavobol in drugi znaki se pokažejo.

KJE ZDRAVILO ZOPER TO?

SEVEROV

ŽELODČNI GRENČEC

Ne vemo za boljše. To ni novo zdravilo; 27 let že dela izvrstne učinke. Povrne naravno slast, poepira prebavljenost izpolnjuje in zmeneži asimilacijo hrane in tako pomaga k rasai telesa. Za ali okrevajoče ljudi ga ni boljšega zdravila. Požirek pred jedjo bo vas okrepil. Cena 50c in \$1.00

TRI PISMA.

"Severov Želodčni Grenčec pomagal mi je do zdravja polajšal prebavo, in povrnil slast tako da sem zdaj zdrav in močan s pomočjo Vašega zdravila."

Jos. Paszakornis,
Buck Mountain, Pa.

"Uverila sem se, da mi je Vaš Želodčni Grenčec pomagal. V treh dneh sem ozdravila. Nečutim nikake težave v želodcu."

Anna Sulowski,
Prospect Plains, N. J.

"Severov Želodčni Grenčec je dobro zdravilo ter bi ga moral uživati vsak, ki trpi na želodcu. Enosteklenico sem samo popil ter sem rešen vseh želodčnih bolezni."

Ignác Pfizner,
Morrisville, Mo

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorite gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na
SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabavo in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

RAZNO.

"Dominus vobiscum" in "Et cum spiritu tuo".

Neki davčni urad na Niževstrijem je pozval nedavno učitelje — orglavce, da napovedo svoje dohodke od orgljanja, da jih obdači. Neki učitelj je poslal davčni oblasti sledeča uprašanja na doposlani mu poli: "Zakaj je 'Dominus vobiscum' oproščen obdačenja, a zakaj se naj podvrže davku Et cum spiritu tuo"? Zakaj je "Ite missa est" prosta davka, a zakaj se mora plačati davek za "Deo gratias"? Zakaj ni obdačeno "in saecula saeculorum", dočim zadane besedo "amen" davek? Dosedaj se davčna oblast ni rešila teh uprašanj.

Garibaldijeva oporoka.

Pretekle dni je obhajala Italija roletnico rojstva svojega heroja Garibaldija. Pri tej priliki je časopisje priobčilo njegovo kuriozno oporoko, ki se glasi: Caprera, 2. julija 1882. Dodatek moji oporoki: 1. Ker je absolutna moja volja, naj se moje truplo sežge, odrejam sledeče: 2. Moje telo se sežge na kraju, ki sem si ga izbral ter je zaznamovan z motiko. 3. Glava nosilke se mora priložiti na zid na zapadni strani motike. Glava in spodnji del nosilke se privežeta ob motiko in ob zid z železnimi verigami. 4. Moje telo v železni krsti bo imelo odkrito glavo, a oblečeno naj bo v rdečo srajco. 5. Načelniku se naj naznani moja smrt šele potem, ko bo moje truplo popolnoma sežgano. 6. Za grmado se naj nameče mnogo drv. — G. Garibaldi. — Garibaldi se je namreč bal, da bi oblasti preprečile sežganje njegovega trupla. Ta dodatek je sedaj prvič obelodanjen.

Spomin pri živalih.

Da imajo konji in psi dober spomin, da po več letih spoznajo svojega gospodarja ali svoje staro bivališče, zato je več dokazov. Toda tudi opica ima dober spomin, kar dokazuje sledeči slučaj: Pred leti so kupili za njunorški zoološki vrt lepo mlado opico. Nekega dne je bilo pred kletko zbranega več občinstva, ko je opica postala nenkrat vznemirjena ter se je z vso silo začela zaletavati proti eni strani, kakor da hoče na vsak način ven. Končno je čuvaj zagledal na tisti strani siromasno oblečenega dečka in ta je povedal, da je pred štirimi leti prodal to opico, ko sta živela dve leti skupaj. Sedaj po tolikih letih je žival spoznala svojega gospodarja ter hotela k njemu. Opica je bila vsa srečna, ko jo je deček skozi kletko pogladil po glavi.

Naselniška komisija v Evropi.

Člani ameriške naselniške komisije so zdaj na svojem potovanju po Evropi in Aziji, da prouče izselniške metode tamošnjih držav. Predsednik te komisije, senator Dillingham iz Vermonta, je došel na Dunaj, član William Wheeler pa se pričakuje v Trstu, Bennett iz New Yorka bo proučil Grško in Maio Azijo, senator Latimer iz Južne Karoline pa je odpotoval na Nemško, in odborni član Howell iz New Jerseyja pa obišče končno škandinaški polotok (Švedijo in Norvegijsko). Ko bo predsednik Dillingham izvršil svoj posel v Avstriji, odide v Rusijo.

Kako živi Lev Tolstoj.

Sloveči pisatelj grof Tolstoj je kljub svoji visoki starosti še vedno čil in zdrav na svoji "Jasni Poljani". Njegovo življenje je strogo umerjeno. Točno ob 8. uri vstaja, malo zajtrkuje, nakar se sprehaja po eno uro. Ob 10. uri gre v svojo pisarno ter pregleda ogromno vsakdanjo pošto. Največ korespondencij dobiva iz Amerike, pa tudi s kmeti mnogo dopisuje, ker ga prosijo za svet. Na važnejša pisma odgovarja ali sam ali pa mu pomaga ledo iz njegove rodbine. Veliko pažnjo posveča Tolstoj novemu gibanju v Rusiji. Po kosilu začne takoj pisati. Sedaj piše čitanko za male

otroke. Po treh popoldne zajaše konja ter jezdi v Tulo. Na potu se razgovarja s kmeti, ki ga pričakujejo ter prosijo za dober svet. Ob 6. večerja vegetarijansko, od 7. do 8. ure pa se zbirajo vsaki otroci okoli njega, da jih poučuje. Od 8. do 11. ure čita knjige, nato pa gre spat.

Dobro jih plačala.

"Vi me imate za ničvredno, zavrženo žensko? Jaz pa vam pravim, da sem mnogo boljša, nego ste ve hinavke. Nikdar še nisem kekega nedolžnega dekleta spravila v ta bllog greha in nečistosti."

Neka "zavržena" je imela pogum, vreči te besede v obraz licemerskim temperenclerkam, ki so nedavno tega v družbi z dvanajstletnimi deklicami napravile v Chicagi "poučni izlet" po hišah "greha in nesramnosti" ter delile pri tem svojimi mladostnim varovankam nekak "nazorni pouk". Te odkrite besede so bile izgovorjene ravno tako krepko, kakor so zadele v živo zakupilce morale, ki so v svoji hinavski ogorčenosti radi popačenosti sveta tako breznežno nesramne. Govorila je seveda brezuspešno. Kaj se briga fanatična, zakrknjena "nedolžnost" za posledice svojega početja, do čer še ima veljavo le navidezna poštenost! O, ko bi mogel Kristus videti te cestinarje in hinavce, ki se danes javno in pred svetom k njegovim naukom priznavajo! Njega, ki ga je bila sama krotkost, obšel bi ogenj svete jeze in s temi novodobnimi farizeji, ki govorijo sladko in pobožno, delajo pa brez srca, — obračunal tako, kakor je obračunal nekdanj v Jeruzalemu z oduhi, ko jih iz templja s korobačem napodil.

Pri tem se nehoti spominjamo na naše svete moze v talarjih, ki so baš tako ogorčeni nad "popačenostjo" slovenskih odpadnikov in brezvercev pri listu Gl. Sv. in pri Jednoti.

Jedini položaj.

Hobson, na potu v Indijo, je rekel: "Če pridem zdrav v Indijo, potem bom prepričan, da je k temu pripomoglo moje dobre prebavljenje." To ima velik pomen. On je dobro znal, da je vsako delo odvisno od zdravja, a nobeno veliko delo se pa ne more izvršiti, če ni človek perfektno zdrav na prebavilih. Ako se hočete obdržati v takem položaju in uživati dobro zdravje, tedaj skrbno pazite na svoj apetit. Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino takoj, ko se počutite nezdravega in vaše zdravje se povrne. To naravno vino in zelišče deluje izvrstno na želodec, doprinese dober apetit, vzdrži spanec in stori, da ima vsak veselje do jedi in dela. Ono napravi novo, čisto kri, zdravo obličje in telesno moč.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ODPRTO PISMO

Čenjeni Collins Medical Institute! Veliko slavnost Vam sporočam za Vaša zdravila, ker sem se jaz tako popolnoma ozdravil z njimi, ko sem 4 tedne težko bolehal na drobu, a me Minnesotski zdravnik niso mogli ozdraviti.

Lepa Vam toraj hvala ter Vam ostajam hvaležni

Frank Bambier,
Box 55 McKinley, Minn.

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavni in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St.

New York.

Slika iz ruskega kmetijskega življenja.

V Sverdlovgorod je v noči 26. do 27. maja prišlo v vaški kmeti med seljaki in policijo do spopadka. Na posestvu "Stepnaja ekonomija" delajo kmeti bližnjih vasi. Početkom maja so vprizorili stavko, ker pogorji, pod katerimi so delali, so bili neznošni: odrasli so dobili 15 do 20 kopejk (8 do 10 centov), nedoroščeni pa 10 kopejk vsaki dan za hrano. Kdor ni hotel celi dan biti brez tople jedi, je mogel vsaj enkrat na dan iti domu. Ako se je vpoštevala hoja na dom in čas delovanja, so delavci vsaki dan 19 do 20 ur potrošili; za počivanje jim je torej ostalo le 4 do 5 ur. Prejšnji dan je gospodarstvo posestva nastavilo skoro 200 delavcev iz bližnjih vasi ter je zvišalo dnevno plačo za 5 kopejk; h tem pa je še obljubilo delavce hraniti. Na to so prejšnji delavci sklenili delo tako dolgo ustaviti, dokler se tudi njim plača na 50 kopejk (26 centov) ne zviša. Sklenili so pregovoriti nove delavce, da tudi oni delo ustavijo, če pa to ne bo šlo, druga sredstva uporabiti, da se jim pridružijo. S tem namenom je prišlo iz vasi Koladisti šest hlapcev na posestvo. Gospodstvo jim je dalo takoj vedeti, da bodo odgovorni zato, če bi skušali delavce od dela odvrnati. Kmeti bližnjih vasi pa to ni prestrašilo, sklenili so po noči skriviti iti na pomoč svojim sodelavcem.

Na večer 26. maja se je podalo 30 do 35 hlapcev na posestvo. Po polnoči so dospeli na namenjeni kraj — padli so v zaselo. Policija na konjih je takoj sprožila skupni strel na kmete, potem pa je z golimi sabljami začela sekati begoče. To se je zgodilo na prostem polju, kjer je begočim kmetom bilo nemogoče najti kako zavetje. Pol ure je trajala gonja, veliko jih je bilo težko ranjenih in čudno je, da nikdo ni na polju bil usmrten.

Drugi dan je v vasi dospel kaznični oddelček dragoncev. Zastopniki občinskega, okrožnega in deželnega urada so bili lunali na licu dogodkov. Iskanje po deležnikih "oboroženega napada" se je takoj začelo. Načelnik policije je sklical prebivalce bližnjih vasi pred se ter jim je dal en dan časa izročiti mu vodje upornih kmetov, če se to ne zgodi, bo izvršil rušenje na vaseh. Pomilovanjih okolščin ni nikakor hotel priznati.

Tako deluje v Rusiji vlada "reda in postave".

Dejstvo, da je bilo na mednarodnih izložbah razdeljenih 38 svetinj, med prodajalce svetovnoznanege Anchor Palm Expellerja, dokazuje, da se o tem sredstvu trdi le resnica. Za revmatizem in nervoznost ni nič boljega. Cena 25c in 50c.

Društvena vest.

Na redni mesečni seji ml. društva "Danica" št. 44 S. N. P. J. v Conemaugh, Pa., dne 23. junija 1907 je bila volitev delegata za tretje gl. zborovanje S. N. P. J., ki se vrši prve dni septembra v La Salle, Ill. Z večino glasov je bil izvoljen naš brat predsednik Frank Podboj.

Društvo ima svoje redne seje po navadi vsako četrto nedeljo v mesecu točno ob 1. uri popoldne. Pozdrav!

Martin Črnetič, tajnik.

Prispevki za OBRAMBNI SKLAD "Slov. Sovb. Obrambne Zveze v Chicagi, Ill.

Izkaz od zadnjega tedna: \$216.20.

Mladeniško Podp. društvo "Danica" št. 44 S. N. P. J. v Conemaugh, Pa., \$16.00. — Posamezni člani istega društva \$4.50.

Skupaj do danes: \$236.70. — Živeli darovalci!

Jos. Verščaj, Ivar Molek, t. č. preds.

Socijalizem je nov štadij (doba) v kulturnem razvoju človeške družbe. Pojavil se je in prišel bo in ni je sile, ki bi ga ustavila.

Sodrug, somišljenik! Najostrejši meč, ki bode kapitalizmu in njega zavezniku, klerikalizmu usekal smrtonosne rane, je socialistično in svobodomiselnost čašopisje. K temu spada tudi "Glas Svobode". Segajte po njem! Širite ga med prijatelji, znanci in sosedi! Vsak nov naročnik je nov korak do zmage.

"THE PINKERTON LABOR SPY".

(Pinkertonski delavski ovaduh.)

Knjižica, katera opisuje nezanesljivo ovaduštvo v uniji W. F. of M., in katera morda reši življenje Moyera, Haywooda in Pettibona.

Vsak slovenski delavec, ki je angleščine vešč, bi moral to knjižico čitati. Stane 25c in se lahko naroči pri upravištvo "Glas Svobode".

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Mali vitez I., II. in III. del.	3.50c
Kralj Matjaš	50c
Preko morja	40c
Opatov praporček	35c
Elizabeta angleška kraljica	20c
Jama nad Dobrušo	20c
Vrtomirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tiun Ling	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjoselec	25c
Za kruhom	20c
J. Pagliaruzzi, zbrani spisi,	
1 zvezka	\$— 60
Na razstanku	1.00
Islandski ribič	— 60
Koristka	— 40
Gozdovnik	— 50
Beneški trgovec	— 40
Marija hči polkova	— 20
Viljem baron Tegetthoff	— 30
Avstrijski junaki	— 75
Venec slovenskih povestij,	
zvezek IV., VIII. in IX.,	
vsak po	— 60c
Za srečo, — povest	— 50c
Amerika	— 20c
Spisi Andrejčtovoga Jožeta,	
— trije zvezki, vsak	
zvezek je celoten in sam	
— za se ter obseza vsak par	
krajsih, mičnih pripovedk;	
zvezek po	— 20c
Beatin dnevnik	— 30c
Knjige pošiljamo poštne prosto.	
Kdor ima imeti eno tih knjig,	
naj nam poštnim potom pošlje naročnino.	

Nazdar rojaki!

Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijaše. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Podpisani naznanjam rojakom v La Salle in okolici, da izdelujem vse vrste moške in ženske obleke najmodernejšem okusu.

Za obila naročila se najtopleje priporočam

VIKTOR VOLK krojač, 838 — 1TH ST. LA SALLE, ILL.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno ešmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi



Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO
vožnje v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju vam preskrbi stara izkušena
CUNARD LINE
PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo
NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navoda la o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE

L. Hagendorff.

Vogel Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSEL
SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri



Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Ali se boš ženil to poletje?

Če bo tako, potem si boš gotovo omislil enitvanjsko slike in sicer dobro sliko, ki mora vedno, ohraniti svoj prvotni značaj.

To ti točno solidno in reno naredi.

Will Re

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287